އަދަދު 16 3 ފެބްރުއަރީ 2015މ
ތައްޔާ ރު ކު ރީ: މީޑީޔާ ކޮމިޓީ
ދިވެހިރައް ޔިތުން ގެ ޑިމޮކް ރެޓިކް ޕާރޓީ
އިދާރާ : އެމް ޑީޕީ އޮ ފީސް ، ސޯސަ ންމަ ގު، މާ ލެ ، ދިވެހިރާއް ޖެ
ޓެ ލެ ފޯ ނު: 3340044
ތާހި ރު ދިރި އުޅުމުގެ އު ންމީ ދު
media@mdp.org.mv | M@mdpsecretariat | mdp.org.mv
އެތެރޭގައި
ވެރިކަން ބަދަލު ކުރުން:
ކިނބޫ ވާނީ ހަމަ ކިނބުލަށެވެ.
ތަދު އެއް ޗެކެވެ . ޒަމާނެއް ކު ރިން ގަހާ ސަ ޢީދު
ކޯނީގެ ހަމަތައް
ކިނބުލެއް ހިފިއެވެ . ކުޑަކު ދިންގެ ބަ ގީޗާގައި
އެކިނބޫ އަ ދިވެސް އެބަ އޮތެވެ.
...ސަފްހާ 2
!
ޓީޗަރުންގެ މުސާރަ- އަރަތެއް
2014
ވަނަ އަހަރު ނިމިގެން ދިޔަ އީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ސްކޫލްތަކުގަ އި ކިޔަވަ އިދެއްވަމުން ގެންދަވާ 5914
ޓީޗަރުން އެ މީހުންގެ މުސާރައާ އި އިނާޔަތަށް
ކު ރިއެރުމެއް ލިބުން އެ ދި ނުހަނު ގިނަގުނަ
މަސައްކަތްތަ ކެއް ކުރައްވަމުން ގެންދަވަ ނިކޮށްނެވެ.
...ސަފްހާ 5
ފޮ ޓޯ : އާ ރކަ އިވް
ލިޔު ނީ: މުހައްމަދު ނަޝީދު
ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު ހިފެހެއްޓުން
އޮގަ ސްޓް 2008 ވަނަ ދުވަހު ތަސް ދީޤުކުރެވުނު
ކޯނީގެ ރިޕޯޓަކީ ރާއްޖޭގެ ވެރިކަމެއް ބަދަލު ވެގޮސްފައިވާ ގޮތުގެ ޤާނޫނީ ސައްހަކަން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމުހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަ ސާސީ
ކަޑައެޅުނު ރިޕޯޓެކެވެ. ކޯނީ އަކީ ކޮމިޝަން އޮފް ނެޝަނަލް އިންކުއަރީއެވެ. ވެގެން ދިޔަ އީ، ރައް ޔިތުންނަށް ގިނަ ޙައްޤުތަކެއް
އިންކުއަރ، ނުވަތަ ބަލާ ހޯދުނީ 7 ފެބްރުވަރީ 2012 ވަނަ ދުވަހު އަޅުގަޑު ލިއްބައިދިން ޤާނޫނުއަ ސާސީއަކަށެވެ.
ރިޔާސަތުގައި ހުރި އެމް.ޑި.ޕީގެ ސަރުކާރު ބަދަލުވެ ދިޔަ ހަމަތަކެވެ.
...ސަފްހާ 6
؟
ޖިހާދު ކުރުމަކީ ކޮބާ
ކޯ ނީގެ އިންކުއަ ރީއަ ކީ، އެމަ ސައްކަތް ފުެށމުގެ ކު ރީގަ އި، ނުކުމެދާނެ ނަ ތީޖާ ޤަބޫލް ކުރާނެ ކަމަށް
ހުރިހާ ފަރާތަކުން އެއްބަސް ވެވި ފުެށނު ތަހް ޤީޤެކެވެ . ވެރިކަން ބަދަލޮު ކށް ސަރުކާރާ އި ހަވާލުވެ ތިއްބެވި ޖިހާދަ ކި އިސްލާ މީ އިސް ޠިލާޙެކެވެ . އޭގަ އި ޢާއްމު
ފަރާތްތަކާ އި، ވެރިކަން ގެއްލުނު ފަރާތްތަކާ އި އަ ދި އދ. އާ އި ކޮމަނެްވްލުތވެސް އެމައްޗަށް ތަބާވާނެ މާނައަކާ އި ޚާއް ޞަ މާނައެއް އޮންނަ ކަމުގައި
ކަމަށް ސޮ އި އަޅާ ފުެށނު ތަހް ޤީޤެކެވެ . ތަހު ޤީޤް ނިންމުމަށްފަހުގަ އި ނެރެވުނު ރިޕޯޓްގަ އި ބަޔާން ކުރީ، ޢިލްމުވެރިން ވިދާޅުވެފަ އި ވެއެވެ . ޢާއްމު މާނައަށް
7 ފެބްރުވަރީ 2012 ވަނަ ދުވަހު ، ދިވެ ހި ރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ބަދަލުވެގެން ދިޔަ އީ ޤާނޫ ނީ ހަމަތަކުގެ ބަލާ އިރު ޖިހާދަކީ ދީނުގެ އެންމެހަ އި ޢަމަލުތަ ކެވެ.
މަތީންކަމަށެވެ . ވޯޓް އަޅާ ދުވަހެއް ނެ ތިވެސް ވެރިކަން ބަދަލުވެދާނެކަމަށް ކަންޑައެޅުނީއެވެ . ”ކޯ ނީގެ މުސް ލިމެއްގެ މުޅި ޙަޔާތެވެ.
ހަމަތަކުންނެވެ“. ... ސޮފުހާ 3 ...ސަފްހާ 8

16 2015މ. | | 2
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް ފްލެޓު
ކިނބޫ ވާނީ ހަމަ ކިނބުލަށެވެ.
ބެހުމަކީ ރިޝްވަތު
ލިޔު ނީ: ޢަ ލީ ވަޙީދު
ރައް ޔިތުންނަށް ކު ރިމަތިވެފަ އިވާ ބޯ ހިޔާވަ ހިކަމުގެ ދަތިކަން ހައްލުކުރުމަށް
އެމް ޑީޕީ ސަރުކާރުގަ އި ކޮންޓްރެކްޓް ކުރެ ވިގެން މިއަދު ނިމުމަކާ .
ތަދު އެއް ޗެކެވެ ޒަމާނެއް ކު ރިން ގަހާ ސަ ޢީދު ކިނބުލެއް ހިފިއެވެ.
5
ގާތްވެފަ އިވާ ފްލެޓުތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނ ޑިޔާރުންނަށާއި ޗާ ސް ވެ.
ކުޑަކު ދިންގެ ބަ ގީ ގަ އި އެކިނބޫ އަ ދިވެ އެބަ އޮތެ
ބައެއް މިނިވަން މުވައް ސަ ސާތަކުގެ އިސްވެރިންނަށް ބަހަމުންދަނީ
އެއްވެސް ހަމައެއް ނެ ތިއެވެ. ޒަމާންތަކެއް ފަހުން ، ސެޒް ބިލު ފާސް ކޮށް ހަވާ އެރު ވިފަހުން ދިވެހިރާއްޖެ
ކިނބުލުން ފުރާލަ އިފިއެވެ . އަ އި ހެވަން އިހަވަންދޮ ޕިޅުގަވެސް ހުސް ކިނބުލެވެ.
”
ފަނ ޑިޔާރުންނަށާއި މިނިވަން މުވައް ސަ ސާތަކުގެ ވެރިންނަށް މިފްލެޓްތައް ފާދިއް ޕޮޅުންވެސް ފެންނަ ނީ މިދުވަސްވަރު ދިހަ ފޫޓު ބާރަ ފޫޓު ހަށިހެ ޔޮ
ދިނުމަ ކީ ހަމަ ސީދާ ރިޝްވަތެވެ . ރައް ޔިތުންގެ މުދަލަށް ދައުލަތުން ޕޮް ރގްރެ ސިވް ” ކިނބުލެވެ . ސަރުކާރުން ފުރަތަމަ ބުނީ އެ އީ މޫސުމީ
އަރަ އިގަ ވެ. ބަދަލެއްގަ އި އައި ކިނބޫތަކެއް ކަމަށެވެ . ފަހުން ކިޔާ އަޑު އިވެ ނީ ބަޔަކު
ތުމެ
ރާއް ޖެ ސަރަހައްދަށް އަޅާ ލި އެއް ޗެއް ކަމަށެވެ . އާދަ އިގެ މަތިން ކަމުގެ
އަ ސްލެއް ނުބަލާ އޮތުމަށްފަހު ، ރައް ޔިތަކަށް ކިނބުލެއްގެ ގެއްލުންވާހިނދު
ރައް ޔިތުންގެ ފަ އިސާ އިން ތަރައް ޤީކޮށްފަ އިވާ މިފްލެޓުތައް ހަމަހަމަ
ސަރުކާރުން ބުނާ ނީ، އެ އީ އެމް .ޑީ.ޕީ. އިން ކު ރި ކަމެއް ކަމަށެވެ.
އު ސޫލުން ބެހޭނެ ނިޒާމް ޤާ އިމުކުރުމަ ކީ ސަރުކާރުގެ ޒިންމާއެކެވެ.
މިދުވަސްވަރު ނާޒިމް ސަ ރ ގެ ކަމެކޭވެ ސް ސަރުކާރުން ބުނެފާނެއެވެ.
އެހެންނަމަވެ ސް މިފެ ނިގެންދަ ނީ ދައުލަތުން އެންމެ ބޮ ޑު މުސާރަ
އިތުބާރުކުރާ ޤައު މީ ބަޠަލަކުން ، މުޖުތަމަޢުއަށް ނުރައްކާތެ ރި މުޖުރިމަކަށް
ދަފީ އިވާ ވެރިންނަށް އެފްލެޓުތައް އެއްވެސް އު ސޫލެއް ނެ ތި ބަހާ
ބަދަލުވީ ހިނުދޮ ކ ޅެއްގެ ތެރޭގަ އި ނޫން ތޯއެވެ.
މަންޒަރެވެ . އުއްތަމަ ފަނ ޑިޔާރުގެ މުސާރައަ ކީ މަހެއްގެ މައްޗަށް
76,125 .
ޖުމްލަ ރު ފިޔާއަވެ ކާރު ، މޯބަ އިލް ފުޯނ ، މެޑިކަލް
އަ ސްލަ ކީ ސަރުކާރު އޮ ތީ ކިނބުލެއް ބަލަން އޮންނަހެން ބޮޑާ ކަމުގައި
އިންޝުއަރެންސް (އަހަ ރީ ޕް ރިމިއަމްއަށް 12،5000) އަށް އިނާޔަތް
ބަނޑުދަމާލަ އިގެން ކަމެވެ . ކިނބުލެއް އޭގެ ޝިކާރަ ދިރުވާލަން ވިސްނާހެން
ލިބެއެވެ . އެހެން ފަނ ޑިޔާރުންނަށް މަހަކު 74،000 ރު ފިޔާ ލިބެއެވެ.
ވާދަވެރިން ދިރުވާލަން ވިސްނާލަ ވިސްނާލައެވެ . ކިނބުލެއް ފަހަތު އެޅުމުން
59،500
ޕޮް ރ ސެ ކިއުޓަ ރ ޖެނެރެލްއަށް އިނާޔަތްތަކާ ނުލަ އި ޖުމްލަ . .ޑީ. .
ދޮެ ކޅަށް ޒިގް ޒެގް ކޮށް ދުވަން ބުނެ އުޅެއެވެ އެމް ޕީ. އާއި ޖޭ ޕީ.
ރު ފިޔާ ލިބެއެވެ. މިނިވަން މުއައް ސަ ސާތަކުގެ ރަ އީސުންނަށް . . .
މިއަދު އެކުގަ އި ކު ރިއަށްދަނީ ބާރަށެވެ ކަންމަތިންނެވެ ކުނޫޒުންނެވެ ޒިގް
47،000
ރު ފިޔާގެ މުސާރަ ލިބެއެވެ. ޒެގް ކޮށެވެ . ހަދަން އުޅޭ އެއް ޗެއް ސަރުކާރަކަށް ނޭ ނގެއެވެ . ހީކުރަނީ
ވައްޓާލަން އުޅޭ ހެންނެވެ. ހީވަ ނީ ވެއްޓޭހެންނެވެ . ޝިކާރަ ކޮށް ލީ އަ މިއްލަ
މޫންލަ އިޓަށް ލިބިފަ އިވާ މައުލާމާތަށް ބަލާ އިރު މުސާރަ އިގެ އިތުރުން ދާފި ޢީ ވަޒީ ރެވެ . ހެދޭ ގޯސް އެ ނގެނީ މާފަހުންނޭ މީހުން ބުނެ އުޅެއެވެ.
މިހާރުވެ ސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނ ޑިޔާރުކަން ކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ބައެއް ރައް ޔިތުން މިފެންނަ ޅަ ކިނބޫތައް މަސް ޓޭންކަށް ޕެޓެއް ގޮތަށް
އަލްއު ސްތާޛް އަ ލީ ހަމީދު ދިރިއުޅުއްވަން 2002 ވަނަ އަހަރު ލަ އިފިއެވެ . ލޯބިންނެވެ . ކު ރިން ނުފެންނާ ތީއެވެ . ހަމަ ތަފާތު ކަމުންނެވެ.
އޮގަ ސް 21 ގަ އި ލެ ހިޔާ 2 އިން ލެ އް އެވެ. ނަމަވެސް ކިނބުލަ ކީ ކިހާ ނުރައްކާތެ ރި އެއް ޗެއްކަން އެ ނގޭ ތޯއެވެ. 12
ޓު މާ ވަނީ ފްޓް ދެ ވާފަ
24 2004 ކުކުޅު ދިރުވާލާ ކިނބޫ ހަމަ އިސް ކޮޅު އިން ސާނެއްވެ ސް ހަމަ ފަސޭހަ އިން
އޮކް ޓޯބަރ އިން ފެ ށިގެން ފަނ ޑިޔާރު އަ ލީ ހަމީދު ކު ލީގެ
3،500 ދިރުވާލާނެއެވެ . އެ ސޮރުމެން އިންވެސްޓް ކުރާ ނީ އަހަރަމެންގެ ލެޔަށެވެ.
ގޮތުގަ އި ދައްކަވަމުން ގެންދަވަ ނީ މަހަކު ރު ފިޔާއެވެ.
ކިނބުލަ ކީ މުޖުތަމަޢުއަށް ހުރި ނުރައްކަލެކެވެ.
ރައް ޔިތުންނަށް ބޯ ހިޔާވަ ހިކަން ހޯދަ އިދިނުމުގެ މާތް މަޤް ޞަދުގައި
ރައް ޔިތުންގެ ޙައްޤުތަކަށް ނުބަލާ ސަރުކާރަކާ ކިނބުލަކާ މާ ބޮ ޑު ތަފާތެއް
ފެށުނު މަޝްރޫޢުވެސް މިދަ ނީ ކޮރަޕްޝަންގެ ތެރެއަށެވެ . އިން ސާފު
ނެތެވެ . ރާއްޖޭގެ ރަށްތަކުގެ ރައް ޔިތުން ކިނބުލުގެ ބިރުވެރިކަމުގައި ތިބީ
ހޯދަ އިދިނުމަށް ޤާނޫނު އަ ސާ ސީގަ އި ކަނޑައެ ޅިފަ އިވާ އެންމެ މަތީ
ފާރައަށެވެ . ވަޒީރުންނާ އި، އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކާ އި، ފަނ ޑިޔާރުންނާއި، މިނިވަން
މުއައް ސަ ސާތަކުގެ ވެރިންނަށް ރިޝްވަތުގެ ގޮތުގައެވެ.
މުއައް ސަ ސާތަކާ އި، ނޫސްވެރިންނާ އި، ޔު ނިވަރ ސިޓީ ދަ ރިވަރުންނާ އި، ޑެ ޕިއުޓީ
ޕް ރިންސި ޕަލުންނާއި، ލީޑިން ޓީޗަރުންވެސް ހަމަ ތިބީ ފާރައަށެވެ.
މިއީ ކަން އޮތް ގޮތޭ ބުނެ ތިބެވޭކަން ނެތެވެ . މިކަން ހުއްޓުވަން
ރައް ޔިތުން އަޑުއުފުލަ އި ނިކުންނާން ޖެހެއެވެ. .
ގަހާ ސަ ޢީދުވެ ސް ކިނބޫ ހިފީ ހުށިޔާރު ކަމުންނެވެ ރައްކާވެ ތިބިއްޔާ
ދަތުރެކެވެ. ކިނބޫވާ ނީ ހަމަ ކިނބުލަށެވެ.

16 2015މ. | | 3
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
| ން: އިން ތިޚާބުވެވަޑައިގަތުމުގެ ކު ރީގަ އި، ވެރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ގެއްލާދި ޙާލަތު
ކަވަރ ސްޓޯރީ ވެރިކަން ބަދަލު ކުރު ކޯނީގެ ހަމަތައް
ތަކާ އި ގުޅޭ ގޮތުން ދެއްކެ ވި ވާހަކަތައްވެ ސް ހުރީ އަޅުގަ ޑު އިހު މިދެންނެވި
ވެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ ވާހަކަ އަނެއްކާވެސް ފާޅުގަ އި ދެކެވޭން ފަށަ އިފިއެވެ. ކޯ ނީގެ ހަމަތައް ޤަބޫލް ކުރައްވާ ބަޔާން ކުރެއްވުމުގައެވެ . ވެރިކަމަށް
އެމް .ޑީ.ޕީ އަ ކީ ޑިމޮކްރަޓިކް އު ޞޫލަްތއް ނުހަނު ޤަބޫލް ކުރާ ޕާ ޓީއެކެވެ. އައުމަށް އުފެއް ދި އިއް ތިޙާދު ރޫޅިއްޖެނަމަ ވެރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ގެއްލުނީ
ޤާނޫ ނީ ހަމަތަކުން ކަންކަން ކުރުމަށް އެދޭ ޕާ ޓީއެކެވެ . އޮނަރަބަލް ޤާސިމް ކަމަށް ވިދާޅުވަމުން ، ދެއްކެ ވި ހަމަތަ ކެވެ.
އިބްރާހިމް އާ އި ރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ހަވާލު ކުރުމަ ކީ ދިވެހިންނަށް މިވަގުތައް
އެންމެ ރަގަޅު ގޮތްކަމުގަ އި އެމް .ޑީ.ޕީ އިން ދެކޭ ނަޒަ ރިއްޔާތުގެ ސަބަބުން ވެރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ގެއްލާދި ޙާލަތުގަ އި، ރަ އީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ، އަދި
ބައެއް ބޭފުޅުންގެ ކަން ބޮ ޑުވުން އެބަހުއް ޓެވެ . ބަޣާވާތަކާ އި ދިމާއަށް އެމް.ޑީ.ޕީ ސަރުކާރަށްވެ ސް ކު ރިމަތިވަނީ ނުހަނު ބޮ ޑެ ތި ދަތިތަކާއެވެ. ގިނަރައް ޔިތުންގެ
މިސްރާބު ޖަހާކަމަށް ދެކެވޭ ކަމުންނެވެ. ރުހުމާ އި ނުލާ އެރައް ޔިތުންގެ މައްޗައް ވެރިކަން ކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި
ޚުދުމުހުތާރު ވެރިކަމުގެ ނިޒާމެއްގައެވެ.
ގިނަޕާ ޓީ އެކުލެވޭ ވާދަވެރި ސިޔާސީ ނިޒާމެއް މެދުވެރިވެ ، ވެރިކަން ބަދަލުވެދާ
2008
ހަމަތަކަށް ދިވެހިން އެދެ ނީ، އެފަދަ ހަމަތަ ކެއް އެކަށަނުއެ ޅި ރައް ޔިތުންގެ ވަނަ އަހަރުގެ ޤާނޫނު އަ ސާ ސީގެ ދަށުން ދެ ފަހަރެއްގެ މަތިން
އުން މީދުތައް ހަ ޤީޤަތަކަށް ހެދެން ނެތްކަމަށް މިއަދުގެ ކިތަންމެ ދިވެހިންނެއް ރިޔާ ސީ އިން ތިޚާބާ އި އަ ދި މަޖި ލީހުގެ އިން ތިޚާބު ބޭއް ވިއް ޖެއެވެ . ދެ
ޤަބޫލް ކުރާ ތީއެވެ . ދްާނ އެދޭ މަން ޒިލަ ކީ ހެ ޔޮވެރިކަމުގެ އު ޞޫލެވެ. ފަހަރުވެ ސް ފުެނ ނީ އެއްބާވަތެއްގެ ނަ ތީޖާއެވެ . ރާއްޖޭގެ ރަ އީސް ކަން
ޑިމޮކްރަ ސީއެވެ . ތަރައް ޤީވެފަ އިވާ އަނެއް ދިވެހިރާއްޖެއެވެ . މާތްވެގެންވާ ކުރުމުގެ ފުރު ޞަތު ލިބެ ނީ ތާ އިދު މަދު ފަރާތަށެވެ. 2008 ވަނައަހަރު
އިސްލްާމ ދީނުގެ އު ޞޫލަްތކާ އި ރައް ޔިތުންގެ އިން ސާ ނީ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރި އެމް .ޑީ.ޕީގެ ސަރުކާރު އެފެ ދިގެން އަ އީ އެޕާ ޓީގެ ތާ ޢިދު %25 ގައި
ވެފަ އިވާ ދިވެހިރާއްޖެއަކަށެވެ . ތަނަވަސް ދިވެ ހި ރާއް ޖެއަކަށެވެ. ވަނި ކޮށެވެ. 2013 ވަނައަހަރުވެ ސް ރަ އީސް ޔާ މީނު ރަ އީސް ކަމަށް ވަޑައިން
އެހުނެވީ %25 ގެ ތާ ޢިދާއެކުއެވެ . ރަޢްޖޭގެ ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ ސިފަ
%50 2018
މިއަދުގެ ސިޔަ ސީ އެއް ވިސްނުމަކީ، ގެ އިން ތިޚާބާ އި ހަމައަށް ކުރަ ނީ ރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ކުރައްވާ ބޭފުޅަކަށް އަށް ވުރެން ބޮ ޑު
ވާދަވެރި ފަރާތްތައް މަ ޑު ކޮށްފިނަމަ ، އިން ސާފު ވެރި އިން ތިޚާ ބެއް ދިވެހިންނަށް އަޤްލަބިއްޔަތެއްގެ ތާ ޢިދު ލިބިވަޑައިގަންނަވާން ޖެހޭނެކަމަށެވެ . އެހެންނަމަވެ ސް،
ނުލިބޭނެކަމަށް ފަާހގަވާ ވިސްނުމެވެ . މި އޮލަބަށް ކަން ހިގާނެކަމަށް ސާފު މިޤާނުޫނ އަ ސާ ސީއަށް އަމަލު ކުރަމުން ވޯޓް ނެގުނު ދެފަހަރުވެސް ، ރާއްޖޭގެ
ކޮށްދޭ ކިތަންމެ ހެއްކާ އި ޤަ ރީނާއެއް ވާދަވެރިފަރާތްތަކުން ދަނީ ހާމަކުރަމުންނެވެ. ރައް ޔިތުންގެ ނިންމުން ހުރީ ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ އެ އުން މީދު ކު ރި ގޮތަކަށް
ރަ އީސް ޔާ މީނުގެ ވިސްނުންފުޅު ހުރީ ޚުދުމުހުތާރު ވެރިކަމެއް ޤާ އިމް ކުރުމަށް ނޫނެވެ . ރައް ޔިތުންގެ ތާ ޢިދު އެންމެ ބޮ ޑު ކުރެވުނީ 2013 ވަނަ އަހަރު
ކަމަށް މާ ބޮޑަށް ދެކެވޭން ފަށަ އިފިއެވެ . ވެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ ވާހަކަ އެމް .ޑީ.ޕީ އަށެވެ. %45 އަށެވެ . އެއްބުރެއް ނުވެއެވެ.
ނުދައްކާ މަ ޑުކުރެވެން ނެތްކަމަށް މާ ގިނަ މީހުން ބުނާންފަށަ އިފިއެވެ . ދްާނ
އެދޭ މަން ޒިލް ގެއް ލި ގޮސްދާނެ ކަމުގެ ބިރު ބޮ ޑު ކަމުންނެވެ . ޑިމޮކްރަ ސީގެ ފެ ހި ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ ނެރުވާ އެއް ނަ ތީޖާއަ ކީ ކޮންމެ ވެރިކަމެއްގެވެސް
މަގުގަ އި ދިވެހިން ފަށާފަ އިވާ ދަތުރުގެ މިޞްރާބް ގެއްލޭކަމުންނެވެ. އެންމެ ޅަފަތުގަ އި އެވެ ރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ނަގާލުމެވެ . ވެރިކަން އުފެއްދުމަށް
އެއްބަސް ކިޔޭ ޕާ ޓީ ތަކަށް ، ކިޔޭ އެއްބަހުގަ އި ދެ މި ތިބެވެނީ ވެރިކަން އުފެދި
ރަ އީސް ޔާ މީނު، 2013 ވަނަ އަހަރުގެ އިން ތިޚާބު ކާ މިޔާބު ކުރެއްވީ، ދުވަ ސް ކޮޅެއް ވާންދެނެވެ . ވެރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ނަގާލާ ނަ ތީޖާއަށް އެންމެ
ޖުމްހޫރީ ޕާޓީ ހިމެނިފަ އި އޮތް އިއް ތިޙާދެއްގެ ތެރެ އިންނެވެ. ގިނިކަންޏާ ކަންކަން މީޒާންވެގެންދާ ، ހަމަކަށަވަރުންވެ ސް އެއް ސަބަބަކީ ، އިއް ތިޙާދެއްގެ
ލިބި ބިވަޑައިގަތީ %25 ގެ ތާ ޢީދެވެ . މިއަދު މިވަ ނީ އެ އިއް ތިޙާދު ރޫޅިފައެވެ. ތެރެ އިން އުފެދޭ ވެރިކަމެއް ހިފަހައްޓާ ، ހިގާނޭ ހަމަތަ ކެއް ޤާނޫނު އަ ސާސީ
ޖުމްހޫރީ ޕާ ޓީ ސަރުކާރު ހިންގާ ޕީ.ޕީ.އެމް ގެ އިއް ތިޙާދުން ވަ ކިވެއް ޖެއެވެ. ވިސްނާފަ އި ނުވާ ތީއެވެ . ރަ އީސްކަމުގެ ހުވާ މާތްރަސްކަލާންގެ ގަންދީ
2012
ވަނަ އަހަރު ވެރިކަން ބަދަލުވެފަ އިވަނީ ޤާނޫ ނީ ހަމަތަކުގެ މަތީން ކުރެއްވުމަށް ފަހުގަ އި، ދެންއުފައްދާ ، ސަރުކާރު ހިންގުމުގެ ވަޒީރުންގެ މަޖި ލީސް
ކަމަށް ކޯ ނީގެ ރިޕޯޓްގަ އި ދެކެވުނު އެއް ސަބަބެއްކަމަށް އެ ރިޕޯޓް ބަޔާން ވެގެންދަ ނީ ރަ އީސުލް ޖުމްހުއް ރިއްޔާގެ ވަޒީރުންގެ މަޖި ލީހަށެވެ . ސަރުކާރުގެ
ކުރަނީ، 2008 ވަނަ އަހަރު އުފެދުނު އެމް .ޑީ.ޕީ ވެރިކަން އުފެ ދިގެން އައީ އެންމެހާ ސިޔާ ސީ މަޤާމްތަ ކީވެ ސް ސީދާ ރަ އީސް އައްޔަނު ކުރައްވާ
ޖުމްހޫރީ ޕާ ޓީ އާ އިއެކު ވެވުނު އިއް ތިޙާދުގެ ތެރެ އިން ކަމުން ، އެ އިއް ތިހާދު ބޭފުޅުން ފުރުއްވާ ވަޒީފަާތ ކެ ކެވެ . ވެރިކަން އުފެއްދުމަށް އެކުލަވާ ލި އިއް ތިޙާދު
ރޫޅުމުން ވެރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ގެއް ލި ގޮސްފަ އިވާކަމުންނެވެ . މިއަދު، އެއްބަސްވުމުގެ އަގަ ކީ ހަމައެކަ ނި އޭ ފޯ ކަރުދެާހއްގެ އަގެވެ . އެއްބަސްވުމާއި
އަނެއްކާވެސް މި ރާއްޖޭ މިހުއްޓެ ނީ އެ ފިޔަވަޅަށެވެ . ރަ އީސް ޔާ މީނުގެ ޚިލާފުވުން ހުއްޓުވުން އެ އީ ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ އަށް ބީރައްޓެ ހި ކަމެކެވެ.
ވެރިކަމުގެ ޞައްޙަކަން ގެއް ލި ގޮސްފާވާ ޙާލަތަށެވެ. މި އަ ސާ ސްތަކުގެ ތެރެ އިން ދެންވެސް ، ސަރުކާރެއް އެކުލަވާލައިފިނަމަ
އެ ސަރުކާރެއްގެ ޞައްޙަކަން އިސާހަތަކު ގެއްލޭނެއެވެ. މިނަ ތީޖާ ނެރުމަކީ،
ޑރ. ޖަމީލު މިއަދު އެހުންނެ ވި ނަ އިބް ރަ އީސް ގެ މަޤާމަށް މިއަ ސާސްގެ ތޮ ބިއްޔަތުގައި ހިމެނިފަ އިވާ ކަމެއް ކަމުންނެވެ . ޞައްޙަ

16 2015މ. | | 4
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
ކަމެއްނެތް ވެރިކަމަކުން ރައް ޔިތުންނަށް ވާނީ ގެއްލުމެވެ . ދިވެހިންނަށް ލިބޭ އިޞްލުާޙ ކުރެއްވުމަށް ރަ އީސް މައުމޫނަށް މަޖްބޫރުވެވަޑައިގަތެވެ . ކިތަންމެ
ފުރު ޞަތުތައް ދާނީ ގެއްލެމުންނެވެ . ދިވެހިރާއްޖެ ދާނީ ބިކަވަމުންނެވެ. ސަބަބެއް މެދުވެރި ވެގެނެއެވެ . ޒަމާ ނީ ޚައްޤުތަކާ އި މަޞްއޫ ލިއްޔަތުތައް
ދިވެހިންނަށް ނުލި ބި، ރަ އީސް މައުމޫނުގެ ވެރިކަން ކު ރިއަށް ގެންދަވާން
ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ އަމާޒުން ކައް ސާ ލި އެންމެ ބޮ ޑުއެއް ސަބަބު ކަމަށް އުޅުއްވަ އިފިނަމަ ދިމާވެދާނެ ނުރައްކާތައް އެމަ ނިކުފާނަށް ރަގަޅަށް
އަޅުގަ ޑު ދެކެ ނީ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމް ކަނޑައެޅުމަށް ނެގުނު ފެންނަ ނުފެންނަ ވިސްނިވަޑައިގަ ތީއެވެ . ދިވެހިރާއްޖެ ، އެއް ގޮތަކަށްވެސް އިތުރަށް ކު ރިއަށް
ވޯޓް އޮޅުވާ ލި ކަމުންނެވެ. 2007 ވަނައަހަރު ނެގުނު ، ވެރިކަމުގެ ނިޒާމުގެ ގެންދެވެންވެ ސް ނެތު ނީއެވެ . ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ އިޞްލުާޙ ކުރުމުގެ މަސައްކަތް
ފެންނަ ނުފެންނަ ވޯޓް އޮޅުވާލާފަ އިވާކަން ، އެ ވޯޓްގެ ހިސާބުތަކުން މާސާފޮު ކށް ވެގެންދިޔަ އީ، ރަ އީސް މައުމޫނުގެ ވެރިކަން ނިނުްމމަށްވެ ސް ކުރެވުނު ބޮ ޑު
އިންގެއެވެ . ރައް ޔިތުން އެދު ނީ ބަރުލަމާނީ ނިޒާމަކަށެވެ . މާބާރުގަދަ މަސައްކަތަކަށެވެ . ރަ އީސް މައުމޫނު އާ އި ބަ އިވެރިން ތިއްބެ ވީ، ހިފެހެއްޓޭން
ރަ އީސް އެއް ނުހުންނަ ނިޒާމަކަށެވެ . މަޖި ލީހުގަ އި، ޕާ ޓީ ތަކުގެ އިއް ތިޙާދުން އޮތް މިންވަރަކަށް ހިފެހެއްޓުމުގަ އި ކަމަރު ބަނދެލައެވެ . އިޞްލާޙަށް އެދި
ވެރިކަން ހިންގަމުން ގެންދެވޭނެ ނިޒާމެކެވެ . މި ޤާނޫނު އަ ސާ ސީގެ ދަށުން ގޮވަމުން ގެން ދިޔަ އައު ދިވެ ހި ޖީލު މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެން ދިޔަ އީ ރަ އީސް
ނެ ގިފަ އިވާ ހުރިހާ ވޯޓެއްގެ ނަ ތިޖާ ވެސް ދައްކަމުން އެގެންދަ ނީ ހަމަ މައުމޫނުގެ ވެރިކަމަށް ނިމުމެއް ގެނެއުމަށާ އި އަ ދި ޒަމާ ނީ ޑިމޮކްރަ ސީ އެއް
އެމަންޒަރެވެ . ދިވެހިން އެދެ ނީ ބަރުލަމާނީ ނިޒާމެއް ކަމަށް ބުނެދޭ ސާފު ބިނާކުރުމަށެވެ.
މަންޒަރެވެ.
ދިވެހީން ހޯ ދި ކާ މިޔާބު ކުޑައެއް ނޫނެވެ . ރަ އީސް މައުމޫނުގެ ވެރިކަން
ފެ ހި ޤާނޫނު އަ ސާ ސީ ރައް ޔިތުންނަށް ކާ މިޔާބު ކޮށްދަފީ އިވަ ނީ ރައް ޔިތުންގެ ނިމުމަކަށް ގެނެއެވެ . ޑިމޮކްރަ ސީގެ މަސައްކަތްތަ ކެއްވެސް ކުރާން ފެއްޓުނެވެ.
އަ ސާ ސީ ޙައްޤުތަކެވެ . އެޙައްޤުތައް ކަށަވަރު ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވެރިކަމުގެ އެހެނަސް ، ދިވެ ހި ވެރިކަމުގެ މަ އިގަ ޑު ސިފައެއްގެ ގޮތުގަ އި ޑިމޮކްރަ ސީގެ
ނިޒާމް އެވަ ނީ މިޞްރާބުން ކައް ސާލަފައެވެ . ރަ އީސް މައުމޫނުގެ ވެރިކަން އު ޞޫލްތައް ފެނުމަށް ކުރާން ހުރި މަސައްކަތް އަ ދި ނު ނިމެއެވެ . ފެހި
ގެއްލާދިނެ ކަމަށް އެމަ ނިކުފާނަށް ލަފާކުރެވެމުން ދިޔަ މިންވަރުގެ ސަބަބުން ޤާނޫނު އަ ސާ ސީއަށް ބައެއް އިޞްލުާޙ ގެނެއުމަށް މިވަ ނީ މަޖުބޫރުވެފައެވެ.
އެމަ ނިކުފުާނ އެޅުއް ވި ފިޔަވަޅުތަކާ އި ކުރެއް ވި ކަންކަމުންނެވެ. ރީތި ކޮށް ހިގަމުން ދާ ވެރިކަމުގެ ނިޒާމެއް ހޯދުމަށްޓަކައެވެ . ސަރުކާރުތަކުގެ
ޞައްޙަކަން ގެއް ލި ނު ގޮ ސް ، ރައް ޔިތުންގެ ފަރާތުން ވެރިކަން ކުރެވޭނެ
18
ރަ އީސް މައުމޫނުގެ އަހަރުގެ މަސައްކަތްޕުޅުން ނިންމެވި ނޫ ޤާނޫނު ނިޒާމެއް ހޯދުމަށެވެ.
8
އަ ސާ ސީ އަށް ރަގަޅު އަހަރު ޢަމަލު ނުކުރެވި ވަނި ކޮށް ޤާނޫނުއަ ސާސީ
!
އުންމީދު ނަގައިނުލާށެވެ
ސާ އިފް
ހީލާށެ އަ ދި އޮ ތިއްޔޭ މުސްތަޤުބަލެއް އުޖާލާ
ހީވާ ގިވާން ކެރެންޏާ އެދުވަސް އަލުން ލިބޭނޭ
ހިތްތައް ކުރާށެ ޚާ ލިސް ތެދުވެރިވި ހިންމަތާ އެކު
ހިތްވަރު ނުލާށެ ދޮޫ ކށް ބިންފެ ހި އަލުން ވެދާނޭ
ގޯހޭވަނީ މިޙާލަތު ކިޔަމުން ލޮލުން ރޮމުންވެ ސް
ޖޯޝޭ އަލުން ނެރެންވީ އޭރުން ނަޖާވެވޭނޭ
ބޭނުންވަ ނީ ދަލާލޭ އޮހެރޭ ވަރަށް މަސައްކަތް
ހޭހަންކުރަން ޒުވާނުން މިބަލިން ފަސޭހަވާނޭ
ދީލާނުލާ ކުރާ ހެ ޔޮ ބުރަ ގިނަ މަސައްކަތުން އަދި
ހީލާ އުޅޭނެ ދުވަހެއް ކަށަވަރު ގެނެ ސްދެވޭނޭ
އުން މީދު ފަނޑުވެ ދިޔަޔަ ސް ދަންނާށެ ވީ ކުދީންނޭ
ފުން ވަޅުގަނޑުން އެރޭނޭ މުސްތަޤުބަލެއް ލިބޭނޭ
ބިއްލާ ހި ތެދު ބުނަންހޭ އަ ނިޔާވެރިން ނިމޭނޭ
ދިއްލާލި އިރުފަދަ އިން އަ ލި އުދަރެސް ފަތަޙަކުރާނޭ

16 ފެބް ރުއަރީ 2015މ. މޫންލަ އިޓް | ދެވަނަ އަދަ ދު | 5
- އް!
ޓީޗަރުންގެ މުސާ ރަ އަރަ
ތެ
ލިޔު ނީ: ޑރ. މުސްތަފާ ލުތުފީ
2014 ވަނަ އަހަރު ނިމިގެން ދިޔައީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސްކޫލްތަކުގައި ކިޔަވައިދެއްވަމުން ގެންދަވާ
5914 ޓީޗަރުން އެމީހުންގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތަށް ކުރިއެރުމެއް ލިބުން އެދި ނުހަނު ގިނަގުނަ
މަސައްކަތްތަކެއް ކުރައްވަމުން ގެންދަވަނިކޮށްނެވެ.
އެ ބޭފުޅުން ކުރެއް ވި މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގަ އި އެ ޑިޔުކޭޝަން މިނިސްޓް ރީއާއި ރަ އީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިޢާުލްނކުރެއް ވިއެވެ . މިއާއެކު ، ކޮންމެ ޓީޗަރަކަށް
ސިވިސްސަރވި ސް ކޮ މިޝަނާ މަޝްވަރާކުރެއްވުމާ އި، ރަ އީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ގެއަށް ގެންދަވަން 11 ހާސް ރު ފިޔާ އިން ފެ ށިގެން 17 ހާސް ރު ފިޔާއާ
މައް ސަލަ ހުށައެޅުއްވުމާ އި، ކަޅު ހެދުމުގަ އި ސްކޫލަށް ވަޑައިގަތުމުގެ ދެމެދުގެ އަދަކަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ ކަމަށް އެ ޑިޔުކޭޝަން މިނިސްޓްރީން
އިތުރުން ، މުސާރަ ބޮ ޑު ނުވާނަމަ 2015 ވަނަ އަހަރުގެ ދިރާ ސީ އަހަރުގައި ވިދާޅުވަމުން ގެންދެ ވިއެވެ . އެ ޚަބަރު ނޫސްތަކުގެ ފަލަ ސުރު ޚީއަށް އެ ރިއެވެ.
ކިޔަވަ އިދެއްވުމަށް ނު ނިކުންނަވާނެ ކަމަށް ޓީޗަރުންގެ އެ ސޯ ސިއޭ ޝަނުން ޓީޗަރުން އުފަލުން ހިނިތުން ވިއެވެ.
ވިދާޅުވުން ފަދަ ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.
ކުއް ލިއަކަށް ޓީޗަރުން ބޮ ޑު ހާސްކަމަކާ ކު ރިމަތިލައްވަން ޖެހިވަޑައިގަތެވެ.
ޓީޗަރުން މުސާރައާ އި އިނާޔަތު ރަނގަޅުކުރެއްވުމަށްޓަކަ އި މަސައްކަތްކުރައްވަނީ މުސާރަ ބޮ ޑުކުރެއްވުމަށް ނިންމެވުމާއެކު ޓީޗަރުންގެ އަދަދު މަދުކުރެއްވުމަށް
ދައުލަތުގެ އެހެން ވަޒީފަާތކުގަ އި ތިއްބެވި ޓީޗަރުން ފެންވަރުގެ މީހުންނަށް އެ ޑިޔުކޭޝަން މިނިސްޓްރީން މަސައްކަތް ފެއް ޓެވިއެވެ. ގިނަ އަދަދެއްގެ
ލިބޭ މުސާރައަށް ވުރެން ޓީޗަރުންގެ މުސާރަ ކުޑަވީމައެވެ . އެ މުސާރާގައި ޓީޗަރުން އެއް ގޮތަކަށްވެސް ޓީޗަރުކަމަށް ނުފުދޭ ކަމަށް ވިދާޅުވެ އެ ބޭފުޅުން
ޓީޗަރުކަމަށް އަންނަން ބޭނުންވާ މީހުންގެ ފެންވަރު ދަށްވަމުން ދިއުމުގެ ބޭޒާރު ކޮށް ރަ ކިކުރެއް ވިއެވެ . ވަޒީފާ އިން ވަ ކި ކުރުމުގެ ނޯ ޓިސް ޓީޗަރުންނަށް
ސަބަބުން އޭގެ ނެދެވޭ އަ ސަރު ދަ ރިވަރުންގެ ތަޢު ލީމަށް ކުރަމުންދާނެ ތީއެވެ. ދެއްވަން ފެއް ޓެވިއެވެ . ބައެއް ޓީޗަރުން 2015 ވަނައަހަރުގެ ނިޔަލަށް ވަކި
ޓީޗަރުން ކިތަންމެ މަސައްކަތެއް ކުރެއް ވިނަމަވެސް އެ ޑިޔުކޭޝަން ސެޓް ފިކެ ޓެއް ނު ހޯއްދަވައިފިނަމަ ވަޒީފާ ގެއްލޭނެ ކަމުގެ އިންޒާރު ދެއް ވިއެވެ.
މިނިސްޓަ ރ ވިދާޅުވަމުން ގެންދެވީ ޓީޗަރުންނަށް މުސާރަ ބޮ ޑުވާނެ ދުވަހެއް ޑިޕިއު ޓީ ޕް ރިންސި ޕަލުންނަށް ވެސް އޮ ތީ މިގޮތެވެ.
އެ ނގިވަޑައިނުގަންނަވާ ކަމަށެވެ . އަ ދި މުސާރަ ބޮ ޑުވާނެކަމުގެ އުން މީދެއް
2015
ވެސް ނެތްކަމަށެވެ. އަހަރުގެ ބަ ޖެޓްގަ އި ވެސް މިކަމަކަށް ފަ އިސާ ވަޒީފާގެ ބިރުވެރިކަމުގަ އި ތިއްބަވަ ނިކޮށް މުސާރަ އަތަށް އެރުމުން ލިބުނު
ހިމަނާފައެއް ނުވެއެވެ. މުސާރަ އުން މީދާއެކު ގުނަ އިލެއް ވިއިރު ބައެއް ޓީޗަރުންގެ މުސާރަ އެންމެ
ތަންފުކެއްވެ ސް ބޮ ޑެއް ނުވެއެވެ . ބައެއް މީހުންގެ މުސާރަ ވީ ކު ރިޔަށް
ވުރެން ކުޑައެވެ . ރަ އީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާ ޓީޗަރުންނަށް ވަޢުދުވެވަޑައިގެން
ވަޒީފާގެ ބިރުވެރިކަމުގައި ތިއްބަވަނިކޮށް މުސާރަ އަތަށް އެރުމުން
33
އިޢުލާންކުރެއްވި އިން ސައްތަ އިގެ މުސާރަ އިގެ ކު ރިއެރުމެއް ލިބުނު އެންމެ
ލިބުނު މުސާރަ އުންމީދެާއކު ގުނައިލެއްވިއިރު ބައެއް ޓީޗަރުންގެ
މީހެއްވެ ސް މިރާއްޖޭގަ އި ނުހުންނާނެކަމަށް ޓީޗަ ރސް އެ ސޯ ސިއޭ ޝަންގެ
މުސާރަ އެންމެ ތަންފުކެއްވެސް ބޮޑެއް ނުވެއެވެ. ބައެއް މީހުންގެ ރަ އީސް ވިދާޅުވިއެވެ . އެ ޑިޔުކޭޝަނުން ވިދާޅުވީ ރަ އީސް ޔާ މީން ވިދާޅުވި
މިންވަރަށް މުސާރަ ބޮ ޑުވާންވާނެ ކަމަށެވެ . ގޯސް ހެއްދެ ވީ ސްކޫލްތަކުން
މުސާރަ ވީ ކުރިޔަށް ވުރެން ކުޑައެވެ.
ކަމަށެވެ . ސްކޫލުން ގޯސް ހެއްދެ ވީކަމެއް ، ނޫ ނީ ސަރުކާރުން ޓީޗަރުންނަށް
އޮޅުވަ އިލެއް ވީކަމެއް ނޭ ނގެއެވެ . ކޮންމެއަކަސް، ޓީޗަރުން އަދު ވަނީ ވަޒީފާ
ނަމަވެސް ، ދިރާ ސީ އަހަރުގެ ކިޔެވުން ފެށެން ކައިރިވެފަ އިވަނި ކޮށް، ޓީޗަރުންނަށް ގެއުްލުމގެ ބިރުވެރިކަމެއްގެ ތެރޭގައެވެ . މުސާރަ ބޮ ޑުވުމުގެ ކަންތައް ވެފަ އިވަނީ
33
މިހާރު ލިބިވަޑައިގަންނަވާ މުސާރަ އިގެ އިން ސައްތައަށް ވުރެ ކުޑަނޫން ބޮ ޑު ސިންގާ އަރަތަކަށެވެ.
މިންވަރަކަށް ހުރިހާ ޓީޗަރުންގެ މުސާރަ އިތުރު ކޮށްދެއްވަ އިފިކަމަށް ރާއްޖޭގެ

16 ފެބް ރުއަރީ 2015މ. މޫންލަ އިޓް | ދެވަނަ އަދަ ދު | 6
ގެ ޤު ން:
ހަނުހުރުމު ޙައް ހިފެހެއްޓު
؟
މަޤްސަދު ޙާސި ލުކުރެވިއްޖެބާ
ލިޔު ނީ: މަހްފޫޒު ސަ އީދު
2008 7
އޮގަ ސްޓް ވަނަ ދުވަހު ތަސް ދީޤުކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމުހޫރިއްޔާގެ ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު އެއްވެސް މީހަކަށް ލިބެ ނީ ޤާނޫނުއަ ސާސީގައި
ޤާނޫނުއަ ސާސީ ވެގެން ދިޔަ އީ، ރައް ޔިތުންނަށް ގިނަ ޙައްޤުތަކެއް ލިއްބައިދިން ހަނުހުރެ ވިދާނޭކަމަށް ލިޔެފަ އި އޮތުމުން ނޫންކަމާ އި، އެ އީ ޠަ ބީޢީ ޙައްޤެއްކަން
ޤާނޫނުއަ ސާސީއަކަށެވެ . މީގެ ތެރެ އިންވެސް ތަޙް ޤީޤީ އިދާރާތަކުގެ އެންމެ އެންމެ ފުރަތަމަ ދެނެގަންނަންޖެހެއެވެ . އަ ދި ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ އިބާރާތަށް
ބޮ ޑު ކަން ބޮ ޑުވުމަކަށް ވި ކަމަށް ފެނުނު ޙައްޤަކީ ، ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ 48 ބަލާ އިރު ، ހަނުހުރުމަ ކީ ފެށު ނީއް ސުރެ ލިބިގެންވާ ހައްޤެއްކަން ޤާނޫނުއަ ސާސީ އިން
ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ދަށުން ލިބިދެވުނު ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިފަ އިވާކަން ކަށަވަރު ކޮށްދޭކަމާ އި، ހަނުހުރުމާ ގުޅޭ މާއްދާއެއް ޤާނޫނުއަ ސާސީގައި
އެ ނގިގަތުމުގެ ޙައްޤެވެ . ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ މިމާއްދާގެ އިބާރާތަ ކީ “ތިމާއަކީ ހިމަނާފަ އިވަ ނީ، ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާއަށް އެޙައްޤު ލިބިފަ އިވާކަން އޭނާއަށް އޮޅުން
ކާކުކަން އަންގައިދިނުން ފިޔަވަ އި އިތުރު އެހެން އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް ފިލުވައިދިނުން ހައްޔަރުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ލާ ޒިމުކުރުމުގެ މަޤް ސަދުގައި
ނުދީ ހަނުހުރުމަ ކީ އެ މީހަކަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެއްކަން އެ މީހަކަށް އަންގައި އެކަ ނިކަން އެ ނގެއެވެ . މި ޙަ ޤީޤަތުގެ އަ ލީގަ އި ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ އަންނަނިވި
އެޙައްޤު ލިބިގަތުމުގެ ފުރު ޞަތު އެ މީހަކަށް ލިބި ދޭންވާނެއެވެ” މިހެންނެވެ. މާއްދަާތކަށް ނަޟަރުކުރުމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010)ބިރުދެއްކުމާއި
ނުރައްކާތެ ރި ހަތިޔާރާ އި ތޫނު އެއް ޗެ ހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު(
މިމާއްދާ ޤާނޫނުއަ ސާސީގަ އި ލިޔެވުމާއެކު ، ތަޙް ޤީޤީ އިދާރާތަކުގެ ކަން ބޮ ޑުވުންތައް އިން ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު މިހާރު ހިފަހައްޓާފަ އިވާ ގޮތުން އެކަމުގެ މައްޗަށް
އޮއް ސާ ލީ، ކުށެއްގެ ތުޙުމަތުގަ އި ހައްޔަރުކުރާ މީހާ އަ މިއްލަޔަށް އެކުށެއްކުރި ހިނގާނޭ ޤާނޫ ނީ އަ ސަރެއް ނެތްކަން ސާފުވާނޭކަމަށް ދެކެމެވެ.
ކަމަށް ބުނެ އިޢު ތިރާފުވުން ފިޔަވަ އި، މައް ސަލައެއް ތަޙް ޤީޤުކުރެވޭނޭ އިތުރު
އެއްވެސް މަގެއް ނެތޭ ހީވާ މިންވަރަށެވެ. 2008 ވަނަ އަހަރުން ފެ ށިގެން
އޮތް މި ބޮ ޑު ހުރަ ސް ނައްތާލުމަށްޓަކަ އި، މި ޙައްޤު ހަނިކުރުމުގެ ނަމުގައި ކުށެއްގެ ތުޙުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހާއާ
17/2010
ރައް ޔިތުންގެ މަޖި ލީހުން ވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު)ބިރުދެއްކުމާއި
ނުރައްކާތެ ރި ހަތިޔާރާ އި ތޫނު އެއް ޗެ ހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު(ސުވާލުކުރެވޭހިނދު، ”އަޅުގަނޑުގެ ނަމަކީ ޢަބްދުاله
އަށް ފުރަތަމަ އިސްލާޙް ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު ފާސް ކޮށްފައެވެ . އެ ޤާނޫނުގެ 11
ވަނަ މާއްދާގަ އި ބަޔާން ކޮށްފަ އިވަ ނީ “ކުށެއްގެ ތުޙުމަތުގަ އި ހައްޔަރުކުރެވޭ ހާބިރު. ހ.ބިނާވެށި، އުމުރު 43 އަހަރު. ދެން
މީހާއަ ކީ ކާކުކަން އަންގައިދިނުން ފިޔަވަ އި އިތުރު އެހެން އެއްވެސް
“
ޤު ޤާ ސާސީ 48 އަޅުގަނޑު ހުންނާނީ ހަނު އޭ ބުނެ ހައްޕު
މަޢުލޫމާތެއް ނުދީ ހަނުހުރުމުގެ ޙައް ނޫނުއަ ގެ ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) ގެ ދަށުން ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ލިބިދަފީ އިވީނަމަވެސް ، މި ޤާނޫނުގެ 5
9 ކިޔައިގެން އިންނަ މީހާގެ ކިބައިން ބަޔާނެއް ހޯދުމަކީ
ވަނަ މާއްދާ އިން ފެ ށިގެން ވަނަ މާއްދާއާ ދެމެދުގައި ހިމެނޭ ކުށެއްގެ
ތުޙުމަތުގަ އި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާއަށް އެ ޙައްޤު އެއްވެސް މިންވަރަކަށް
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު،
ލިބިގެންނުވެއެވެ.”
އޮތް އިޚްތިޔާރެއް ނޫންކަން ސާފުވެއެވެ. މިޙާލަތުގައި
ޤާނޫނުގަ އި މިޢިބާރާތުން ލިޔެވުނުނަމަވެސް ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤުގެ ޠަ ބީޢަތާއި،
ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ ދަށުން ކަށަވަރު ކޮށްދަފީ އިވާ އަ ސާ ސީ ޙައްޤުތަކާ
ބަޔާން ނުލިބުނީ ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤޭ ކިޔާ އެއްޗެއް
އަޅާ ކިޔުާލުމން ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު މުތުލަޤަށް ހިފެހެއްޓީކަމަށް ޤާނޫނެއްގައި
ލިޔުމަ ކީ އޭގެ ސަބަބުން ތަޙް ޤީޤަށް ކު ރިއެރުމެއް އަންނާނޭ ކަމެއް ނޫންކަމަށް
ޤާނޫނުއަސާސީގައި ލިޔެފައި އޮވެގެނެއް ނޫނެވެ.
އަޅުގަނޑަށް ވިސްނެއެވެ.

16 2015މ. | | 7
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ 52 ވަނަ މާއްދާގަ އި ބަޔާންކުރަނީ މީހަކަށް މަޖުބޫރު ކޮށްގެން މިޙާލަތުގަ އި މުއްތަޙަމުގެ މައްޗަށް އޮވެއެވެ . އެ އީ ތަޙް ޤީޤުގަ އިވެސް އެ ހެ ކިތައް
ބަޔާން ހޯދުމާ އި، ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހެ ކި ހޯދުމަ ކީ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހުށަހެޅުމުގެ ފުރު ޞަތު އޮތް އިރު ، އޭރު އެފުރުޞަތުގެ ބޭނުން ކޮށްފަ އިނުވަނީ
ކޮށްގެން ވާނޭ ކަންކަމެއް ނޫނެވެ . އެ ގޮތަށް ހޯދާ ބަޔާންތަކާ އި ހެ ކިތައް ރަނގަޅު ނިޔަތެއްގަ އި ނޫންކަމުގަ އި ދެ ކިގެންނެވެ.
ޝަ ރީޢަތަށް ޤަބުޫލޮ ކށްގެނުްނވާނެއެވެ ”. މީގެ އިތުރުން ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ 54
ވަނަ މާއްދާގަ އި ބަޔާންކުރަނީ “އެއްވެސް މީހަކަށް ، ރަހުމުކުޑަ، ލާ އިންސާނީ، މަތީގަ އި ބަޔާންކުރެވުނު ދެ ގޮތަ ކީވެ ސް ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު ބޭނުންކުރުމަށް
އިހާނެ ތިކަމެއް ކޮށްގެނެއް ނުވާނެއެވެ . އަ ދި އިން ސާ ނީ ކަރާމާތް ގެއްލަޭފދަ އޮތް ފުރު ޞަތު ހަނިކުރުމަށް ޢަމަލުކުރެވިދާނޭ ގޮތްތަ ކެކެވެ . އެހެންނަމަވެ ސް،
އަދަބެއް އެއްވެސް މީހަކަށް ދީގެނެއް ނުވާނެއެވެ . އަ ދި އެއްވެސް މީހަކަށް މިހާރު ރައް ޔިތުންގެ މަޖި ލީހުން ފާސް ކޮށްފަ އިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010
އަ ނިޔާ ކޮށްގެނެއް ނުވާނެއެވެ.”)ބިރުދެއްކުމާ އި ނުރައްކާތެ ރި ހަތިޔާރާ އި ތޫނު އެއް ޗެ ހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ
ޤާނޫނު (އަށް ފުރަމަތަ އިސްލާޙް ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤުގެ
ކުށެއްގެ ތުޙުމަތުގަ އި ބަންދުކުރެވޭ މީހާއާ ސުވާލުކުރެވޭހިނދު ، “އަޅުގަނޑުގެ އެއްވެސް މިންވަރެއް ހިފެހެއްޓުމަ ކީ މުސްތަ ޙީލުކަމެކެވެ . އިހުގަ އި އޮތް
ނަމަ ކީ ޢަބްދު اله ހާ ބިރު. ހ.ބިނާވެށި ، އުމުރު 43 އަހަރު . ދެން އަޅުގަނޑު ފަދަ އިން ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު އެންމެ ފު ރިހަމަ ގޮތުގަ އި އަ ދިވެސް އެބަ އޮތެވެ.
”
ހުންނާ ނީ ހަނު އޭ ބުނެ ހައްޕު ކިޔަ އިގެން އިންނަ މީހާގެ ކިބަ އިން ބަޔާނެއް
52
ހޯދުމަ ކީ ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރާ އިރު ، އޮތް
އިޚް ތިޔާރެއް ނޫންކަން ސާފުވެއެވެ. މިޙާލަތުގަ އި ބަޔާން ނުލިބުނީ ހަނުހުރުމުގެ
ޙައްޤޭ ކިޔާ އެއް ޗެއް ޤާނޫނުއަ ސާސީގަ އި ލިޔެފަ އި އޮވެގެނެއް ނޫނެވެ.
ބަޔާން ނުލިބޭނޭ ސަބަބަކީ ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤަކީ ޠަ ބީޢީ ޙައްޤަކަށްވެފައި،
54 52
ޤާނޫނުއަ ސާސީގެ ވަނަ މާއްދާއާއި، ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ލިބި ދޭ
ހިމާޔަތުގެ ސަބަބުންނެވެ . އެހެންކަމުން ، ހަނު ނުހުރެވޭނޭ ކަމަށް ޤާނޫނެއްގައި
ލިޔެގެން ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު ހިފެހެއްޓުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަ ކީ އެކަމުގައި
ޤާނޫ ނީ އަ ސަރެއް އޮތް ކަމެއް ނޫންކަމަށް ފެނެއެވެ.
ފުލުހުންގެ ތަޙު ޤީޤަށް އެއްބާރުލުން ދީ، އެ ހީތެ ރިވުމަ ކީ މުއްތަޙަމެއްގެ މައްޗަށް
ކޮންމެހެން ލާ ޒިމު ކަމަކަށް ނުވާ އިރު ، ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤުގެ ބޭނުންކުރުމުގެ
ސަބަބުން ބޮ ޑެ ތި ކުށްތަކަށް އަރަ އިގަންނަ މީހުންގެ މައް ސަލަ ތަޙް ޤީޤްކުރުމަށް
ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ދަތިވާތީ ، އެކަމާމެދު އެ ކި ގޮތް ގޮތަށް ވިސްނައި،
އެ ދަތި ފިލުވާނޭ ގޮތްތައް ހޯދަ އި އެމައްޗަށް ދުނިޔެގޭ ޤައުމުތަކުގައި
ޢަމަލުކުރަމުންދެއެވެ . މީގެ ތެރެ އިން އެއް ގޮތަ ކީ، ކުށުގެ ތުޙުމަތުގައި
ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާ ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު ބޭނުން ކޮށް ފިނަމަ ، އެ އީ އޭނާ
އެކުށްކު ރި ކަމުގެ މައްޗަށް ލިބޭ ޤަ ރީނާއެއް ކަމަށް ބެލުމެވެ . އެހެންނަމަވެ ސް
މިއު ޞޫލަ ކީ ޤާނޫނުގެ ފަލް ސަފާވެރިންގެ މެދުގަ އި ޚިލާފް ، އަ ދި ބޮ ޑެތި
ބަހުޘްތަކަށް ހުޅުވާލެވޭ މައު ޟޫއުއަކަށް ވަނީ ވެފައެވެ . ތިމާއާ ދޮެ ކޅަށް
ހެ ކިބަސް ނުދިނުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ލިބިގެންވާ އިރު ، ތަބީޢީ
ޙައްޤެއްގެ ބޭނުންކުރުމަ ކީ ތިމާއާ ދޮެ ކޅަށް ދެވޭ ހެ ކިބަހެއް ކަމުގަ އި ބެލުމަކީ
ޤާނޫ ނީ ގޮތުން ހަމަ ޖެހޭ ކަމެއް ނޫންކަމަށްބުނެ މިފަދަ ފަލް ސަފާވެރިން
ޒުވާބުދެއެވެ . އެހެންނަމަވެ ސް ބޮ ޑެ ތި ކުށްކުށުގެ ތުޙުމަތުގަ އި ބަންދުކުރެވޭ
މީހުންގެ ކިބަ އިން ތަޙް ޤީޤަށް ބޭނުންވާ މަޢުލުމާތު ހޯދުމަށްޓަކަ އި މިއު ޞޫލުގެ
ބޭނުން ދަނީ ކުރެވެމުންނެވެ.
ދެވަނަ ގޮތަ ކީ، ތަޙް ޤީޤުގަ އި ހަނުހުރުމުގެ ޙައްޤު ބޭނުންކުރަނީ ކަމުގަ އި ބުނެފައި
ޝަ ރީޢަތުގެ މަޖި ލީހަށް މުއްތަޙަމުގެ ދާފިޢުގަ އި ހެ ކި ހުށަހަޅާނަމަ ، އެ ހުށަހަޅާ
ހެ ކިތަކަށް ފު ރިހަމަ ބުރަދަން ނުދިނުމެވެ . ހެ ކި އުފެއް ދީ ކަމުގެ ތުޙުމަތު

16 2015މ. | | 8
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
؟
ޖިހާދު ކުރުމަކީ ކޮބާ
ލިޔު ނީ: ޙުސަ އިން ރަ ޝީދު އަޙްމަދު
ޖިހާދަކި އިސްލާމީ އިސްޠިލާޙެކެވެ. އޭގައި ޢާއްމު މާނައަކާއި ޚާއްޞަ މާނައެއް އޮންނަ ކަމުގައި ޢިލްމުވެރިން
ވިދާޅުވެފައި ވެއެވެ. ޢާއްމު މާނައަށް ބަލާއިރު ޖިހާދަކީ ދީނުގެ އެންމެހައި ޢަމަލުތަކެވެ. މުސްލިމެއްގެ މުޅި
ޙަޔާތެވެ. ތިމާގެ އަތުންނާއި ދުލުން ދީނުގެ ދަޢުވަތު ދޭން އުޅޭ އުޅުމަކީ ޖިހާދެވެ.
އެ މިންވަރަށް ނުކުރެވޭ މީހާއަށް ހިތުންވެ ސް ޖިހާދު ކުރެވޭނެއެވެ . ތިމާގެ ތިމާމެންގެ ވެރިޔާގެ އަމުރެއް އެކަމުގަ އި އޮތުމެވެ . އެބަ ހީ ޤައުމުގެ އިސް
މަ އިން ބަފަ އިންނަށް ޚިދުމަތް ކުރުމަކީ ޖިހާ ދެކެވެ . ތިމާގެ އަ ނބިދަރިން ވެރިޔާގެ އެންގުމަކާ ނުލައި ޖިހާ ދެއް ނުކުމެގެން ނުވާނެއެވެ . އެ އީ ތިމަ ތިމާ
ބެލެހެއްޓުމަ ކީ، އަ ދި އެ މީހުންގެ ޙައްޤުގަ އި މަސައްކަތް ކުރުމަކީ ޖިހާ ދެކެވެ. އަ މިއްލައަށް ކުރެވޭ ކަމަކަށް ނުވާ ތީއެވެ . އަނެއް ޝަރުޠަ ކީ އިދިކޮޅު
ހެއު ކަންތައް ކުރުމަކީ ޖިހާ ދެކެވެ . ޙަރާމް ކަންތައްތަކުން ތިމާ އެއް ކިބާވެ ޢަދުއްވުންނަ ކީ ތިމާމެންގެ ޤައުމަށް ނުވަތަ ޤައުމުގެ ބަޔަކަށް އަރަ އިގަންނަ
ހުރުމަކީ ޖިހާ ދެކެވެ . ވިޔަފާ ރިވެރިންނާ އި ތިޔާގެ މީހުން ތިމާމެންގެ މުދަލުން ބަޔަކަށް ހަމައެހެންމެ އެ މީހުންނަ ކީ ޣަ އިރު މުސް ލިމުން ކަމުގަ އިވުމެވެ . ނުވަތަ
ބޭނުންތެރިންނަށާ އި ފަ ޤީރު ، ޔަ ތީމުންނަށް ކުރާ ހޭދައަކީ ޖިހާ ދެކެވެ . ޤައުމުގެ ޢަދުއްވުންނަ ކީ އިސްލްާމ ދީނާ އިދިކޮޅަށް، ދީން ނައްތާލަން ނިކުތް ބަޔަކަށް
ކު ރިއެރުމަށް ތިމާމެންގެ ފަރާތުން ވެވޭ ހޭދައާ އި ޤުރުބާނީއަ ކީވެސް ޖިހާ ދެކެވެ. ވުމެވެ.
ދީނުގަ އި އޮންނަ ބޮ ޑު ޖިހާދަ ކީ މިއީއެވެ.
މިހާރަކަށް އަ އިސް ޖިހާދުގެ ނަމުގަ އި ދުނިޔޭގެ ބައެއް އިސްލާ މީ ޤައުމުގައި
އިސްލާ މީ ރިސާލަތު ފެތުރުމަށްޓަކަ އި މަސައްކަތް ކުރުމަ ކީ މުސް ލިމު ޢިލްމުވެރިންގެ ހިނގަމުންދާ ދާ ޚިލީ ހަމަނު ޖެހުމަކީ ޖިހާ ދެއް ނޫނެވެ . މުސް ލިމުންނާ
ތެރެ އިން ކޮންމެވެ ސް ބައެއްގެ ބޮލުގަ އި އެ ޅިފަ އިވާ ޒިންމާއެކެވެ . އެކަން މުސް ލިމުންނާ ދެމެދު ހިނގަމުންދާ ހަމަނު ޖެހުން ތަ ކެވެ . މިއަކީ ޖިހާ ދެއް
ކުރަން ޖެހޭނީ ޙިކުމަތް ތެ ރިކަމާ އި ރެވި ތި އު ޞޫލާ އެއް ގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ. ނޫނެވެ . އެހަ ނގުރާމަތަކުގަ އި ދޮެ ކޅުގަ އިވެ ސް ތިބެ ނީ މުސް ލިމުންނެވެ.
އިސްލާ މީ އަޚްލާޤުގެ ޒަ ރީޢާއިންނެވެ . މިކަމުގަ އި ހަނގުރާމައެއް ނޯވެއެވެ. އަނެއް ކޮޅުން އެ އިން ޤައުމަކަށް ޞުލްޙަވެ ރި ކުރުވުމުގެ ނަމުގަ އިވެސް ރާއްޖޭގެ
ދުނިޔޭގެ ކަން ކޮޅުތަކުގަ އި އިސްލާ މީ ރިސާލަތު ފެތު ރިފަ އި ވަނީ މިޖިހާދުގެ ސަރުކާރުން ބަޔަކު ފޮނުވާނަމަ އެބަޔަކަށް ވާންޖެހޭ ނީ ޤައުމުގަ އި އެކަމަށް
ޒަ ރީޢާއިންނެވެ. މިޖިހާދު ކުރެވެނީ ޣަ އިރު މުސް ލިމުންނާ އި މުސް ލިމުންގެ ކަނޑައެ ޅިފަ އިވާ ރަސް މީ ސިފަ އިންނެވެ . އެ މީހުން ފޮނުވާނީ ޤައުމުގެ އިސް
މެދުގައެވެ . އަ ދި މުނާ ފިޤުންނާ އި ބިދުޢަވެރިންނާ އި ޚުރާާފްތތަކުގެ އަހުލުވެރިންގެ ވެރިޔާއެވެ. މިނޫން ގޮތަކަށް ކުރެވޭ ހަނގުރާމައަ ކީ އިސްލްާމ ދީނުގެ ނަމުގައި
މެދުގައެވެ. ބަޔަކު ކު ރި ކަމުގަ އި ވިއަ ސް އިސްލްާމ ދީނާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް އޮތް
ކަމެއް ނޫނެވެ.
ޖިހާދުގެ ޚާއް ޞަ މާނައަށް ބަލާ އިރު ، އެ ޖިހާދަކީ ދީނުގެ ކަ ލިމަ މަތިވެރި ކޮށް
އުުފުލަމށްޓަކަ އި ކުރާ ހަނގުރާމައެވެ. މިއީ ދީނުގެ ދާފިޢުގަ އި ނުވަތަ ތިމާމެންގެ
ވަޠަނުގެ ދާފިޢުގައި، ދީނުގެ ޢަދުއްވުން ނުވަތަ ޤައުމުގެ ޢަދުއްވުން ތިމާމެންނާ
އިދިކޮޅަށް ނިކުތުމުން، ދީނާ އި ޤައުމުގެ ދާފިޢުގަ އި ނިކުންނަ ނިކުތުމެވެ.
މިގޮތުން ޖިހާދު ކުރުމުގަ އި ޝަރުޠުތަ ކެއް ވެއެވެ . އެއް ޝަރުޠަކީ

16 2015މ. | | 9
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
ވެ!
އަނިޔާވެރިވުން ހުއްޓާލާށެ
ލިޔު ނީ: ސިއްކަ މޮ ހޮރީ
ދުވަ ސްގަނޑަކަށްފަހު ރާއް ޖެ ދެކެމުން މިދަ ނީ އަނެއްކާވެސް ހަލަ ބޮ ލިކަމުގެ ނަ ތީޖާ އަކަށްވީ އަ ނިޔާވެ ރި ބަސްތަ ކެއް ރައްދުވުމެވެ . އަ ނިޔާ ކުރަން
ސަފްހާތަ ކެއް ހުޅުވެން އުޅޭ މަންޒަރެވެ . ގައުމުގަ އި ހަލަ ބޮ ލިކަން އުފެދެނީ ގަސްތުކުރާ މީހިުންގެ ލިސް ޓަށް އަޅުގަނޑުވެ ސް އިތުރުވީ އެވެ.
އެ އިރެއްގަ އޮންނަ ސަރުކާރާ އި ރައް ޔިތުންނާ އި މެދު އުފެދޭ ނުތަނަވަ ސްކަން
ބޮ ޑުވެ ރައް ޔިތުންގެ ކެތްތެ ރިކަން ކޮޅުންލާ ހިސާބުންނެވެ . އިސާހިތަކު ފުލުހުންނާއި ސިފައިންގެ އަމަލުތައް ފަހަކަށް އައިސް
ރައް ޔިތުން އެ މީހުންގެ ހައްގުތައް ދާފިއުކުރުމަށް މަގުމައްޗަށް ނިކުމެ އަޑު
. ހުންނަނީ ސަރުކާރާއި ރައްޔިތުންނާއި ދެމެދު ގާއިމުކުރާ
އުފުލަންފަށާނެއެވެ ދެންފެންނާ ނީ ސަރުކާރުން ރައް ޔިތުންނާ އި ދެމެދު
‘
’ފާރެއް ގާ އިމު ކުރާ މަންޒަރެވެ. ގިނަފަހަރު ފުލުހުންގެ ސަފުތަ ކެވެ. ‘
ރައްކާތެރިކަމުގެ ’ފާރަކަށް ވުރެ ބޮޑަށް ރައްޔިތުންނަށް
އަ ދި ވަ ކި ހިސާބަ ކަށް ކަންކަން ދިޔަ އީމަ ސިފަ އިންގެ ސަފުތަކާ އި އެކު
ރައް ޔިތުންނާ އި ސަރުކާރާ އި ވަ ކި ކުރެއެވެ . ފުލުހުންނާ އި ސިފަ އިންގެ ޖިސްމާނީ އަދި ނަފްސާނީ ބޮޑެތި އަނިޔަތައް ދިނުމަށް
އަމަލުތައް ފަހަކަށް އަ އިސް ހުންނަ ނީ ސަރުކާރާ އި ރައް ޔިތުންނާ އި ދެމެދު
’ފާ ‘ އޮންނަ ފުރުސަތެއް ގޮތުގައެވެ.
ގާ އިމުކުރާ ރައްކާތެ ރިކަމުގެ ރަކަށް ވުރެ ބޮޑަށް ރައް ޔިތުންނަށް ޖިސްމާނީ
އަ ދި ނަފް ސާ ނީ ބޮ ޑެ ތި އަ ނިޔަތައް ދިނުމަށް އޮންނަ ފުރު ސަތެއް ގޮތުގައެވެ.
އަ ދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގާނޫނު އަ ސާ ސީ އިން ރައް ޔިތުންނަށް އަ ދި ދަންނަވަން ތޯއެވެ . ފަރުދުންގެ ހާލަތު މިއަށުްވރެ ގޯހެވެ . ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ކަށަވަރު ކޮށްދޭ ރައްކާތެ ރިކަން ނިގުޅަ އިގަންނަ މިގޮތަށް ރުކުރުވެާލުވނު އާބާ ދީގެ ނިސްބަތުން ގިނަ އަދަދެއްގެ ތުއްތު ކުދިންނަށް ބޮ ޑެ ތި އަ ނިޔާތަކެއް
ސަފުތަ ކެއްގެ އަމަލުތައް ފެނިގެން ގޮސްފަ އިވެއެވެ . ސުވާލަ ކީ ގައުމު ކިތަންމެ ވަމުންދާކަން ނޫސްތަކަށް ބަލާ ދިރާ ސާ ކުރާ ބަޔަކަށް އެ ނގިހާމަވެގެންދެާނެއެވެ.
ހަލަ ބޮ ލިވިޔަ ސް ދާފި އީ ބާރުތަކަށް މިއީ އަ ނިޔާވެރިވުމަށް އޮތް ހުއްޖަތެއް ތޯއެވެ؟ އަ ނިޔާވެ ރިކަން އިން ތިހާއަށެވެ . އަ ދި އަދަށްވެ ސް މީހުންނާ އި ހަމައަށް
ދާފި އީ ބާރުތަކުގެވާހަކަ އިހަށް ބާއްވާފަ ސަރުކާރުގެ އު ސޫލުތަކަށް ތިލަވަނީ މިފަދަ އެތައްކަމެއްގެ މަދު އިން ސައްތައެއްކަން ސަރުކާރުގެ
ބަލަމާ ތޯ އެވެ . ރާއްޖޭގެ ސިޔާ ސީ ހަލަ ބޮ ލިކަން އިތުރުވާ ވަރަކަށް ރައް ޔިތުންގެ ސިޔާ ސަތު ކަނޑައަޅާ ފަރާތްތަކަށް މިހާރު އެ ނގި ކަށަވަރުވާނެއެވެ . އެހެން
ތެރެ އިން ސަރުކާރު ޖެހިލުންވާ ފަރާތްތަކަށް ނިކަމެތިކަން ކު ރިމަތިކުރުވަން ނަމަވެސް އެންމެ ފަހުން ފާސް ކުރެވުނު ދައުލަތުގެ ބަ ޖެޓުގަ އިވެ ސް ގެވެށި
ސަރުކާރުން މަސައްކަތް ފަށައެވެ . އެ ކިގޮތް ގޮތުން ދިމާވާ ކަންކަމަށް ދެފަރާތް އަ ނިޔާ ހުއްޓުވުމަށް ހިމެނިފަ އިވާ މަސައްކަތްތަކާ އި އެއަށް ބަ ޖެޓު ކަނޑައެޅި
އެއްބަސްވެވިފަ އިވާ ބައެއް ކަންކަމުގަ އި ސަރުކާރުގެ ވިސްނުން ބަދަލުވެއެވެ. މިންވަރާ އި ސަރުކާރުން ބާއްވާ ހަފާްލަތކުގަ އި ބަޑިބޭހުގެ ކު ޅިވަރަށް ބަ ޖެޓް
އަ ދި ނުވިތާކަށް ގޮތްނޭގޭ އެތައް ކަމެއްގެ ތެރެ އިން ގެންގުޅުން މަނާ ބައެއް ކުރެވުނު އަދަދުތަކަށް ބަލުާލުމން ސަރުކާރުގެ މިސްރާބު ހުރީ ކޮން ދިމާލަކަށް
ތަ ކެ ތި އެފަދަ ފަރާތްތަކުން ގެންގުޅޭ ތަން ފެން ނި އެފަރާތްތައް ސަރުކާރުން ކަން ރައް ޔިތުންނަށް އެ ނގިހާމަވާނެއެވެ.
ހިންގާ ގޭސްގަނ ޑެއްގަ އި ކަސްތަޅުއެޅުވޭ ތަންވެސް މިއީ މިރާއްޖެ އިން މިހާރަކަށް
އަ އިސް އާންމު މަންޒަރުތަ ކެވެ. ކޮންމެ ދިމާލަކަށް ބެ ލިކަމުގައި ވީނަމަވެ ސް އަ ނިޔާވެރިވުން މިވަ ނީ އާންމުވެފައެވެ.
ކަންމަތީ ފިހާރައަށް ބަލާ ލި ކަމުގަ އިވަނީ ނަމަ ޖީ.އެ ސް .ޓީ ނަމުގަ އި އިތުރަށް
ސަރުކާރާއި ދާފި އީ ބާރުތަކުގެ ވާހަކަ ބާއްވާފަ އި ދެން އެ ކިއެ ކި ޖަމާއަތްތަކުގެ އަތުލާ ލާ ރިކޮޅު އެވެ ސް އަ ނިޔާއެވެ . ބާޒާރު މައްޗަށް ބަލާ ލިކަމުގަ އިވާނަމަ
އުޅުމަށްވެސް ބަލާލަމާ ތޯއެވެ . އިހަކަށްދުވަހު އަޅުގަނޑަށް އަންނަ ނީ ޓްވިޓާ ތަނުގެ ސާފުތާ ހިރުކަން ކުޑަވުމާއި މިނެ ކިރުމުގަ އި އޮޅުވާލުން އިން ތިހާއަށް
މެ ސެ ޖު ތަ ކެކެވެ . މެ ސެ ޖު ތަކުގަ އި ވާހަކަ ދައްކާ މީހަކު އަޅުގަނޑު ހުރިތަނަކުން އޮތުން އެވެ ސް ގަންނަމީހާ އަށް ދެވޭ އަ ނިޔާއެވެ. މިހެން ގޮ ސް އެތައް
ނެރެ ކަ ތިލާނެ ކަމަށް އިންޒާރު ދިނެވެ . ކީއްވެގެން ތޯއެވެ ؟ އަޅު ނގަޑަށް ކަމެކެވެ . ރާއް ޖެ ނާމާން ތަނަކަށް ބަދަލު ވިޔަ ނުދީ ހިފެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާ
ޔަ ގީނާ އި ގާތަށް އެބޭފުޅުން ކުރައްވާ ކަމެއްގެ ވާހަކަ ޓްވީޓް ކޮށެްލުވނީ ތީއެވެ. އޮ ތީ ދިވެ ހި ވެރިންގެ އަތްމަތީގައެވެ . މިސާލު ދައްކަވާށެވެ . ގައުމު ކިތަންމެ
އާދެ ، އަޅުގަނޑު ގާތު މިސަރުކާރާ އި އެ ކި އެ ކި ޖަމާއަތްތައް ނުވަތަ ހަލަ ބޮ ކަމުގައިވީނަމަވެ ސް އަ ނިޔާވެ ރިކަން އާންމު ކުރާ ބަޔަކަށް ސަރުކާރު
އިނގިރޭ ސި ބަހުން ބުނާ ކަމަށްވަންޏާ ގެންގުތަކާ އި އޮންނަ ގުޅުމާ އި ދުނިޔޭގެ ވެގެނުްނވާނެއެވެ . އޯގާތެ ރިވާށެވެ.
އެ ކި ހިސާބުތަކުގައި ހިނގާ ހަނގުރާމަތަކާ އި ގުޅުންތަކެއްވާ ކަމަށް އަބަދުމެ
މީހުން ދައްކާ ތީ އަޅުގަނޑުވެ ސް ހަމަ އެވާހަކަ އެ ގޮތަށް ތަކުރާރު ކޮށް ލީއެވެ.

16 ފެބް ރުއަރީ 2015މ. މޫންލަ އިޓް | ދެވަނަ އަދަ ދު | 10
”ޔަ ން“
ޤީ
އާއިއެކު ފާލުން ނެއްޓިފައިވާ ވެރިކަ ން
ލިޔު ނީ: ޠައް ޔިބް ޝަ ހީމް
މިއަދު ރާއް ޖެ އިން ފެންނަމުންދާ މަންޒަރަ ކީ ރާއް ޖެ ހަލާކުގެ ތެރެއަށްވެއްޓި މުއައް ސަ ސާ ތަކާ އި ސަރުކާރު އޮ ފީސް ތަކާ އި ކުންފުނި ތަކުގެ މުވައްޒަފުންގެ
ސަރުކާރުގެ ތެރޭގަ އި ވަ ކިބައެއްގެ ނުފޫޒު އިން ތިހާއަށް ހިނގާ ސަރުކާރު ވަޒީފާގެ ބިރުވެރިކަމާ އި އަ މިއްލަ ނަފު ސު މިނިވަން ކަމުގެ ބިރު މިވަނީ
ޖަބާވު ދާ ރީ ކުރެވޭނެ މަގު ބަންދުވެފަ އިވާ މަންޒަރެވެ . ފަ އިސާ އާއި އިން ތިހާއަށް އުފެދަފިއެވެ . މުސާރައާ އި ދެވޭ ޢިނާޔަތްތަކާ އި އެހެ ނިގެން
ނުފޫޒުގެ ބޭނުން ކޮށް ދެތިން މީހަކު ބޭނުންވާ ނަ ތީޖާ ޙާ ޞިލް ކުރުމަށްޓަކައި ގޮތް ގޮތުން ތަފާތު ކުރުން އިން ތިހާއެވެ . ދައުލަތަށް އެތައް ފަ އިސާއެއް
ދައުލަތުގެ މުއައް ސަ ސާ ތަކަށް ނުފޫޒު ފުޯރވާ މަންޒަރެވެ . އޮ ފީހުގަ އި ނުވަދަ ވަންނަމުންދާ އިރު ކޮރަޕްޝަނާ ފަސާ ދަ އިގެ ސަބަބުން ދެތިން ވިޔަފާ ރިވެރިންނާއި
އިދާރާއެއްގަ އި މަސައްކަތް ކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެ އިން ރަނގަޅު އު ޞޫލު ސަރުކާރަ އި ތިބި މަދު ބައެއް އެފަ އިސާ އިން ”ފަލަ “ ވަމުން ދާ އިރު
ހިފެހެއްޓުމަށް މަސައްކަތް ކުރާ ފަރާތަށް ފަ އިސާ ދީގެން ނަފް ސު ގަނެލާ ރައް ޔިތު މީހާ ދުވަހެއް ދުވަހަކަށް ދަނީ ނިކަމެތިވެ އަނަރޫފަވެ ބިކަވަމުންނެވެ.
މަންޒަރެވެ . ގަނެ ނުލެވޭނަމަ ވަޒީފާގެ ބިރު ނުވަތަ ޖިސްމާނީ އަ ނިޔާ ދޭނެ
ކަމުގެ ބިރު ދައްކަމުންދާ މަންޒެރެވެ . ޒުވާނުން ކު ރި އެރުވުމުގެ ނަމުގައި
ގައުމުގެ ދަރިންނެވެ. ގައުމުގެ ކަންކަން އިސްލާހީ
އެޒުވާނުން ލައްވާ އެ ކި ވަރުގެ ޖަރީމާ ހިންގުމަށް ހިތްވަރުދެމުންދާ މަންޒަރެވެ.
މަސްތުވާ ތަ ކެއްޗާ އި ކުށުގެ ވެއްޓަކަށް ދިވެ ހި ރާއް ޖެމު ޅި އެއް ކޮށް ބަދަލުވާ
މަގަށް އެޅުވުމަށް ކުރެވެމުންދާ މަސައްކަތް އެއްވެސް
މަންޒަރެވެ.
ހާލެއްގައި މަޑުޖައްސާލައިގެން މިގައުމެއް ސަލާމަތް
ސަރުކާރުކާރާ އި ސަރުކާރުގެ ވެރިން ކުރާ ނުރަ ނގަޅު ކަންތަކާ އި ފާޅުގަ އާއި
ވާކަށް ނެތެވެ. ދަރިންގެދަރިންނަށް ފޯރުކޮށް ދިނުމަށް
ސިއްރުގައި ހިންގާ ޖަރީމާތައް ބަލަން ކެރޭނެ ދައުލަތުގެ މުއައް ސަ ސާއެއް
ނެތެވެ. މިނިވަން ކޮ މިޝަން ތަކަށާ އި އިދާރާ އަ ދި ކުންފުނިތަކުގައި
އަތުޖެހޭކަށް ނެތެވެ. އޭޝިއާގައިވެސް އުފެދުނު އެންމެ
ވަ ކިހިއްޕާލާފަ އިވާ ނާޖާ އިޒް ޢަމަލުތައް ހިންގާ މީހުން ޖަވާބު ދާ ރީ ކުރެވޭނެ
ގޮތެއް ނެތެވެ . ސަރުކާރުގެ ތެރޭގަ އި ތިބި ވަ ކި ބަޔަކު ހިންގާ ގޯސް ބޮޑު އެއްޑިކްޓޭޓަ ކަމަށް ވާ މަޢުމޫން ޢަބްދުލްޤައްޔޫމުގެ
ކަމެއްގަ އި ބަހެއް ބުނެލާނެ ހިތްވަރެއް ހުރި ކެރޭނެ މީހަކު މިއަދު އެތާ ނގެ
ވެރިކަން ހިންގި ގޮތަށް ޤަމުގެ މިސްރާބު ބަދަލު
ތެރޭގަ އި ނެތެވެ.
ކޮށްލުމަށް އެމަނިކުފާނުގެ ކޮއްކޯފުޅު އަރިސް ދެތިން
އަޅުގަނޑުމެންގެ މިލޮބުވެ ތި ގައުމުގެ އިގް ތިޞާދާ އި އާއްމު ދިރިއުޅުމުގެ
ހާލަތާ އި ފުުދން ތެ ރިކަމުގެ ހާލަތުގަ އި ގައުމު ފެތި ގެނބެމުންދާ އިރު ގައުމު
ބޭފުޅަކު މިވަނީ ފޫގަޅައިފައެވެ.
ނަގަހެއްޓުމަށް އަތް ގުޅާލަން ވީ ވަގުތު މިއޮ ތީ ޖެހިފައެވެ . ގައުމު ކު ރިއަށް
ގެންދަން ތިބި ބައެއް ފަރާތްތައް އަ މިއްލަ އެދުމުގެ ނަފް ސާ ނީ ޝިކާރައަކަށްވެ
ރައް ޔިތުންނާ އި ދައުލަތުގެ މުދަލާ ފަ އިސާ އަ ކީ ތިމާމެންގެ އަ މިއްލަ މިލްކެއް
ޤައުމުގެ އިދާ ރީ އޮ ނިގަނޑު މުސްކު ޅި ކަ ތީބު ބައްޓަމަށް ބަދަލު ކުރަން
ކަމުގަ އި ހަދަމުންދާ ގެން ދިއުން ހުއްޓުވަން މިވަ ނީ ޖެހިފައެވެ . ވެރިކަމާ ޖާހުގެ
އެވަ ނީ ފަށާފައެވެ . ސަރުކާރުގެ ނުފޫޒު ގަދަ މީހުން އަ މިއްލަ ބާ ލީހަށް
ތެރޭގަ އި ތިބެ އެވެރިން އަޅާ ކޮންމެ ކަ ތިފިޔަވަޅަކުން މުޅި ގައުމަށް ކުރާ
ބަންޑާރަ ކަފަ މިހާރު ދަނީ ޖަމާ ކުރަމުންނެވެ . ވަޒީފާ ދެ ވި މުސާރަތަކާއި
ނޭދެވޭ އަ ސަރު ހުއްޓުމަކަށް ގެންނަން މިވަ ނީ ޖެހިފައެވެ . ވަޒީފާއާ އި އާމްދަނީ
އިނާޔަތްތައް ލިބެ ނީ އެ މީހާގެ ފިކުރު ވަ ކި ގޮތަކަށް ބަނދެ ވި ”ވެރިން“
ލިބޭ އެތައް ބަޔަކާ އި ނުލިބޭ އެތައް ބައެއްގެ ޙައްޤު ތަކާ އި ކު ދި ބޮ ޑު
ހިންގާ ޖަރީމާތަކަށް ޔަ ޤީން ކޮށް އެއްބާރުލުން ދޭން އާ ނބަސް ބުނުމުންނެވެ.
އެންމެހާ ރައް ޔިތުންގެ ޙައްޤު ތަ ކެއް ނިގުޅަ އިގަތަ ނުދީ މަ އިތިރި ކުރުވަން
އެއްވެސް އު ސޫލެއް ހަމައެއް ނެތެވެ . ގައުމަށް ލިބޭ އާމްދަނީ ދެތިން ވިޔަފާރި
މިވަ ނީ ޖެހިފައެވެ.
ވެން ރިއެއްގެ އަތް ދަށު ލެވޭނެ ސިޔާ ސަތެއް މިހާރު ވަނީ ފައްކާ ކުރެވި
”ޔަ ޤީން “ ވެފައެވެ. މިހިރަމިހިރަ ކަންކަމަ ކީ މިގައުމުގެ ރައް ޔިތުންނަށް
އަޅުގަނޑުމެން ގައުމުގެ ހާލަތު މިއަދު ފުންވަޅުގަނ ޑެއްގަ އި ވާހިނދު މިނިވަން

16 2015މ. | | 11
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
ވަންހަނާވެފަ އިވާ ކަންކަން ނޫން ނަމަވެސް ރައް ޔިތުންތައް ތިބީ ފާޑެއްގެ ތިބި މީހުންގެ ތަ ރިކަ މުދަލެއް ނޫނެވެ . އެ ފޯ ގަނ ޑެއްގެ ކަނުގަ އި ”ދިވެހިން
ކަސް ތޮޅެއްގެ ތެރޭ ބަނދެ ވިފައެވެ . މެދުއުޑުގަ އި ފިޔަ ޖެހުމަށް ފޮނުވާނެ ކަމުގެ ދިވެހިންގެ ގޮތުގަ އި އަބަދަށް “ ޖަހަ އިގެން އަޅުވެތި ވެގެން ތިބެވޭކަށް ނެތެވެ.
”ހަ “
އުއް މީދުގަ އި ވާ ނަފް ސަށް ހެއް ލި ހަމަ އެކައް ޗެކޭވެ ސް ހިތައްނާރާ ފާލުން ނެއް ޓިފަ އިވާ މި ޤައުމު އަލުން ފާލަށް އަޅުވަ އި އޮޅުވާލުމާ އި މަކަރާއި
ގައު މީ ވާޖިބާ އި ފަރު ދީ ވާޖިބު ހަނދާން ނައްތާލާފަ އި ނުތިބޭށެވެ. ހީލަތުން އުފެދަފި އިމިވާ ސަރުކާރު ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް ބަދަލު ނު ކޮށް
ރައް ޔިތުންނަށް ފާގަ ތި ތާ ހިރު ދިރިއުޅުމެއް ލިބޭކަށް ނެތެވެ.
މަގޭގައުމު މަގޭ ރާއް ޖެ އެއްވެސް ހާލެއްގަ އި މިއީ ސްޕެ ޝަލް އެ ކޮ ނޮމިކް
ޒޯނުގަ އި އިންވެސްޓް ކުރާ ބޭރު މުއް ސަނދިން މަޖާ ކޮށް ކެސި ނޯ ކުޅެން
އޮތް ތަނެއް ނޫނެވެ. މިހާރު ރާއްޖޭގަ އި ބާރު ތަކުގަ އި ބަގު ޑި ބައްދަ އިގެން

16 2015މ. | | 12
ފެބް ރުއަރީ މޫންލަ އިޓް ދެވަނަ އަދަ ދު
... ...
އެ ހަނދާން ޒިންމާދާރު ރައްޔިތުމީހާ
ލިޔު ނީ: ޔާނު @YaarNu
ކޮން ހަނދާނެއް ތޯއެވެ ؟ އާއެކެވެ ! ކަޅު ފޮއެ އަ ނދިރި ރޭގަނޑަކަށްފަހު އުދަރެހާ މި ދިވެ ހިޤައުމުގަ އި ތިބާއަށް ޙައްޤުވާ މިންވަރު އަޅުގަނޑަށްވެސް ޙައްޤެވެ.
ތޮޅެމުން އަ އި އިރާ އެކު ދިވެ ހި ޖައްވަށް ފަތުރާ ލި ރަން ރީންދޫ ދޯދިތައް އޭގެ ތިބާއަށް އޮތް ފުރު ސަތު އަޅުގަނޑަށްވެސް އޮންނަން ޖެހޭނެއެވެ . ތިބާގެ
އެންމެ ފު ރިހަމަ މާނަ އިގަ އި ފަޒާގެ ތެރޭގަ އި ވަ ކިހިއްޕުވާ ލި ނިޔާމަ ދުވަ ސްތައް ދަރީންނަށް ހޯދަ އިދިނުމަށް ތިޔަ އުއް މީދުކުރާ ތާ ހިރު ދިރިއުޅުން އަޅުގަނޑުގެ
އޮޔާ އެކުވެ ނިމި ދިއުމުގެ ވޭނީ ހަނާދްނތަ ކެވެ . މި ޙުއްބުލް ވަޠަންގެ ދަރީންނަށްވެ ސް ލިބި ދޭން ޖެހޭނެއެވެ . އިން ސާފަ ކީ މިއީއެވެ . އަޅުގަނޑުމެން
ނިކަމެތި އަފްރާދުންނަށް ލިބުނު އުން މީދުގެ ހުޅު ކޮޅު ކަ ނިކޮށް ލި ބިރުވެރި އެންމެން މި ބޭނުންވާ ހަމަހަމަ ކަމަ ކީވެ ސް މިއީއެވެ . ހޯދާން މިއުޅޭ އަނެއް
7 ގެ ހިތާމަވެ ރި ހަނާދްނތަ ކެވެ . އަލްއަ މީރު މުޙައްމަދު އަ މީންގެ މަތިވެރި ގޮތަ ކީވެ ސް މިއީއެވެ . ހަމަ ހިލާ މިޤައުމު ވަކި މީހެއްގެ މުށުތެރެއަށްލައި
21
އަތްޕުޅުން ޤައު މީ ނަވުގެ މިސްރާބު މުރިގަށް ނަންގަވައި ވަނަ ޤަރުނުގެ ޤައުމުގެ އެންމެހާ އަގުތައް ފަނާ ކޮށުްލުމގެ ޖާގަ އެއްވެސް މީހަކަށް ދިނުމަށް
މަސްނޫ ޢީ ކިއްލާގެ ތެރެއަށް އުދުއް ސާލެއް ވި މި ޤައުމުގެ އެދުވަހުގެ ޙާލަތާއި، ޤައު މިއްޔަތުގެ ރޫޙް ހުރި ތެދުވެރި އެއްވެސް ދަ ރިޔަކު ނުރުހޭނެއެވެ . ވީއިރު
ރަ އީސް އަލްމަރުޙޫމް އިބްރާހިމް ނާސިރުގެ ޙިކްމަތު ޢަމަ ލީގަ އި އެ ބިންގަލުގެ ޤައު މިއްޔަތުގެ ބަހާތަށް ޙިމާޔަތް ކޮށް ގެއްލިދިޔަ ތަނުގެ ހަނާދްނތައް
މަތީގައި ބިނާކުޅަ މިނިވަން ދިވެ ހި ޤައު މިއްޔާތު ، ތިރީހަކަށް އަހަރުގެ ތެރޭގައި މުޠާ ލިޢާ ކުރަމުން ޤައުމަށްޓަކާ ބަސްބުނަންވީ ވަގުތު ޖެހިއްޖެ ކަމަށް ޤަބޫލު
ފަހަތަށް ސޮއް ސާލަ އިގެން ދިޔަ ބާރު މިނުގަ އި ފަނާ ވަމުން ދަނި ކޮށް 2008 ކުރައްވާށެވެ . ޤައުމަށްޓަކާ ދައްކަވާން ޖެހޭ އަގު ދެއްކެވުމަށް އަވަ ސްވެ
ވަނަ އަހަރު އެ ގޮތް މިގޮތުން ދެ މިގަތް ފެ ހި ޤާނޫނު އަ ސާ ސީގެ ކު ރިބޯއްޓަށް ގަންނާށެވެ . މުޅި ޤައުމުގެ ޙައްޤުގައެވެ . އެތައް ދަލެއް އޮ ހޮރަ އިގެން ފެނުން
ވާ ސްިލުވމަށް ދިވެހިން ދުށް ހުވަފެން ބިލާހަކަށް ވެގެން ދިއުމުގެ ހިތްދަތި ކިރިޔަ ކިރިޔާ ބޯ ހިއްކާ ލި ޤާނޫނު އަ ސާ ސީގެ ޙައްޤުގައެވެ . އަޅުގަނޑުމެންގެ
ހަނދާންތަ ކެވެ . ހަމަހަމަ ކަމާ އި، އިން ސާފުވެރި ކަމާ އި އެކު ޤައު މީ ނަވުގެ ދަރީންނާ އި، ދަ ރިންގެ ދަ ރީންގެ ޙައްޤުގައެވެ.
ރިޔައު އަލުން ފައް ސިޔަށް އަ ނބުރުވާ ލި ރަ އީސް ކެނެ ރީގޭ ނަޝީދުގެ
ޙިކްމަތު ޢަމަ ލީ އާ އި، ޤައުމު ފޭ ރިގަތުމަށް ފެން ބޮވަ އިގެންފަ އި ތިބި ޚާއިނުންގެ ދަންނާށެވެ . އަދަ ކީ އަދެއް ނޫނެވެ . އެހެނެއް ކަމަކު އަދަ ކީ މާދަމާގެ
ޚިޔާނާތާ އި، ޣައްދާ ރިއްޔަތާ އި، އަ މިއްލަ އެދުމުގެ ނިކަމެތި ހަނާދްނތަ ކެވެ. އުއް މީދުތަކަށް ބޭނުންވާ ކާނާ ފުޯރ ކޮށްދޭން އޮތް މަޤާމެވެ . މިއަދު
ޤައުމެއްގެ ޙަޔާތުގަ އި ، ނުފެ ނި ނުދާނެ އެންމެހާ މަންޒަރަކާ އި، ނު ޖެހި ކަންނެތްކަން އިސް ކޮށް ފި ބަޔަ ކީ މާދަމާގެ ބަދުނަސީބު ވެރިންނެވެ.
ނުދާނެ އެންމެހާ ކުލަތަކުން ގަ ޑުބަ ޑު ވެފަ އިވާ އަޅުގަނޑުމެންގެ މި މަހަލްދީބްގެ އަ ސުރަށް ފޮޅޭ އަ ސުރުމަލަށް ބަލަހައްޓަ އިގެން ތިމާގެ މުސްތަޤްބަލްގެ ޗާޓް
ތާ ރީޚް ބުނެދެނީ އެއްވާހަކައެކެވެ . މަތިމައްޗަށް ދަސް ކޮށްދެމުން މިދަ ނީ އެއް ކުރަހާނީ މޮޔައެކެވެ . އެމައު މޯޅިވާނީ ނިކަން އަވަހަށެވެ . އިރު އޮއް ސޭވަގުތު
ފިލާވަޅެކެވެ . ހަނދާން އާ ކޮށްދެ ނީ އެއްމަންޒަރެކެވެ. ފްާއދާލާ ރަން ރީންދޫ ދޯދިތައް އެމަލުގެ މައްޗަށް އަތްގަދަ ކުރާނެއެވެ.
އެހެނަސް ކުޑަ ހިތްވަރެއް ކޮށްލަން އެބަ ޖެހެއެވެ. މިހާރު އެހެރަ ފަސްގަޑި
2008
ވަނަ އަހަރު ވުޖޫދު ކުރެވުނު ދިވެ ހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަ ސާސީ ބަ އި ވަނީއެވެ.
ކަށަވަރު ކޮށްދެނީ ދިވެ ހި ދަޢުލަތުގެ އެންމެހާ ބާރުތައް ފެ ށިގެން އަންނަނީ
ރައް ޔިތުންގެ ކިބަ އިން ކަމަށާ އި، އެ ބާރުތައް ދެ މި އޮންނާ ނީވެސް އެ
ރައް ޔިތުންގެ އަތްމަތީގަ އި ކަމަށެވެ . މި ޤައުމަ ކީ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންގެ
ޤައުމަށްވީހިނދު މި ޤައުމުގެ މިލްކުވެ ރިކަން ވަ ކި ފަރުދަކަށް ހިބަ ކޮށް
ދިނުމަށް ބަޔަކު މީހުން މަސައްކަތް ކުރާނަމަ އެ ބަޔަކު އެ ޢައްދުާރވަނީ މި
ލޮބުވެތި ފަސްގަނޑަށެވެ . އެ މަލާމާތް ކުރެވެނީ މި ޤައުމު އަޅުގަނޑުމެންގެ
އަތްމައްޗަށް ފުޯރ ކޮށްދެއް ވި މަތިވެތި ޤައު މީ އަބް ޠާލުން ކުރެއްވި މިންނެތް
ޤައުމީ ޖިހާދަށެވެ . އެ ބޭފުޅުންގެ އަ މިއްލަ އަތްޕުޅުން އެ ކޮންނަވަނީ
އެބޭފުޅުންގެ ކާބަފަ އިން އާރާ ސް ކޮށް ބިނާކު ރި މި ޤައު މިއްޔަތުގެ ކަށްވަޅެވެ.
ވީއިރު ހޭއަރާށެވެ . ވިސްނާށެވެ.